II

(Ne teisėkūros procedūra priimami aktai)

REGLAMENTAI

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) 2019/945

2019 m. kovo 12 d.

dėl bepiločių orlaivių sistemų ir trečiųjų valstybių bepiločių orlaivių sistemų naudotojų

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2018 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1139 dėl bendrųjų civilinės aviacijos taisyklių, ir kuriuo įsteigiama Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra, iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2111/2005, (EB) Nr. 1008/2008, (ES) Nr. 996/2010, (ES) Nr. 376/2014 ir direktyvos 2014/30/ES ir 2014/53/ES bei panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 552/2004 ir (EB) Nr. 216/2008 ir Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3922/91 ([1]), ypač į jo 58 ir 61 straipsnius,

kadangi:

(1) bepiločių orlaivių sistemoms (UAS – angl. *unmanned aircraft systems*), kurias naudojant kyla mažiausia rizika ir kurios priklauso atvirajai veiklos kategorijai, įprastinės oreivystės reikalavimų laikymosi užtikrinimo procedūros neturėtų būti taikomos. Turėtų būti pasinaudota galimybe dėl tokių UAS priimti Reglamento (ES) 2018/1139 56 straipsnio 6 dalyje nurodytus Sąjungos derinamuosius teisės aktus. Todėl, visapusiškai atsižvelgiant į kitus taikomus Sąjungos derinamuosius teisės aktus būtina nustatyti reikalavimus, kuriais būtų mažinama rizika, kylanti naudojant tokias UAS;

(2) šie reikalavimai turėtų apimti Reglamento (ES) 2018/1139 55 straipsnyje numatytus esminius reikalavimus, visų pirma – susijusius su konkrečiomis savybėmis ir funkcijomis, būtinomis rizikai, kuri naudojant šias UAS kyla skrydžio saugai, privatumui, asmens duomenų apsaugai, saugumui arba aplinkai, sumažinti;

(3) kai gamintojai pateikia UAS rinkai, kad ją būtų galima naudoti vykdant atvirosios kategorijos veiklą, ir dėl to ant jos pritvirtina klasės identifikavimo ženklą, jie turėtų užtikrinti, kad UAS atitiktų tai klasei keliamus reikalavimus;

(4) atsižvelgiant į tinkamą rinkai jau pateiktų orlaivių modelių saugos lygį, tikslinga sukurti UAS C4 klasę, kuriai nebūtų taikoma neproporcingų techninių reikalavimų; tai būtų naudinga orlaivių modelių naudotojams;

(5) šis reglamentas taip pat taikomas UAS, laikomoms žaislais, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2009/48/EB ([2]). Tokios UAS taip pat turėtų atitikti Direktyvą 2009/48/EB. Į tą atitikties reikalavimą turėtų būti atsižvelgiama pagal šį reglamentą nustatant papildomus saugos reikalavimus;

(6) UAS, kurios nėra žaislai, kaip apibrėžta Direktyvoje 2009/48/EB, turėtų atitikti susijusius esminius sveikatos ir saugos reikalavimus, nustatytus Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2006/42/EB ([3]), tiek, kiek ši direktyva joms taikoma, ir jei tie sveikatos ir saugos reikalavimai nėra neatsiejamai susiję su UAS skrydžio sauga. Jei tie sveikatos ir saugos reikalavimai yra neatsiejamai susiję su skrydžio sauga, turėtų būti taikomas tik šis reglamentas;

([1]) OL L 212, 2018 8 22, p. 1.
([2]) 2009 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/48/EB dėl žaislų saugos (OL L 170, 2009 6 30, p. 1).
([3]) 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/42/EB dėl mašinų, iš dalies keičianti Direktyvą 95/16/EB (OL L 157, 2006 6 9, p. 24).

(7) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/30/ES ([4]) ir 2014/53/ES ([5]) neturėtų būti taikomos bepiločiams orlaiviams, kuriems pagal Reglamentą (ES) 2018/1139 taikomas sertifikavimo reikalavimas ir kurie yra skirti naudoti tik skrydžiams ir veikti tik dažniais, Tarptautinės telekomunikacijų sąjungos Radijo ryšio reglamentu priskirtais apsaugotam naudojimui oreivystės tikslais;

(8) Direktyva 2014/53/ES turėtų būti taikoma bepiločiams orlaiviams, kuriems netaikomas sertifikavimo reikalavimas ir kurie nėra skirti veikti tik dažniais, Tarptautinės telekomunikacijų sąjungos Radijo ryšio reglamentu priskirtais apsaugotam naudojimui oreivystės tikslais, jei jie radijo ryšio ir (arba) nustatymo radijo bangomis tikslais tikslingai skleidžia ir (arba) priima mažesnio nei 3 000 GHz dažnio elektromagnetines bangas;

(9) Direktyva 2014/30/ES turėtų būti taikoma bepiločiams orlaiviams, kuriems netaikomas sertifikavimo reikalavimas ir kurie nėra skirti veikti tik dažniais, Tarptautinės telekomunikacijų sąjungos Radijo ryšio reglamentu priskirtais apsaugotam naudojimui oreivystės tikslais, jei jie nepatenka į Direktyvos 2014/53/ES taikymo sritį;

(10) Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 768/2008/EB ([6]) nustatyti bendrieji principai ir horizontaliosios nuostatos, taikytini parduodant gaminius, kuriems taikomi atitinkami sektorių teisės aktai. Siekiant užtikrinti suderinamumą su kitais gaminiams taikomais sektorių teisės aktais, nuostatos dėl UAS, skirtų atvirosios kategorijos veiklai vykdyti, pardavimo turėtų būti suderintos su sistema, nustatyta Sprendimu 768/2008/EB;

(11) saugos rizikai, kylančiai dėl UAS, Direktyva 2001/95/EB ([7]) taikoma tuo atveju, jei Sąjungos teisės aktuose, kuriais reglamentuojama atitinkamų gaminių sauga, nėra konkrečių nuostatų, kuriomis būtų siekiama to paties tikslo;

(12) šis reglamentas turėtų būti taikomas visų rūšių tiekimui, įskaitant nuotolinį pardavimą;

(13) valstybės narės turėtų imtis būtinų priemonių užtikrinti, kad UAS, skirtos atvirosios kategorijos veiklai vykdyti, būtų tiekiamos rinkai ir pradedamos naudoti tik tuo atveju, jei jas naudojant įprastu būdu nekyla pavojaus žmonių ar naminių gyvūnų sveikatai ir saugai arba turto saugai;

(14) kad piliečiams būtų užtikrinta aukšto lygio aplinkos apsauga, būtina kuo labiau sumažinti skleidžiamą triukšmą. Garso galios apribojimai, taikomi UAS, skirtoms atvirosios kategorijos veiklai vykdyti, galėtų būti peržiūrėti baigiantis pereinamiesiems laikotarpiams, kaip nustatyta Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2019/947 ([8]);

(15) ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas gaminių atitikties užtikrinimui atsižvelgiant į augančią elektroninę prekybą. Tuo tikslu valstybės narės turėtų būti skatinamos bendradarbiauti su trečiųjų valstybių kompetentingomis institucijomis ir vystyti rinkos priežiūros institucijų ir muitinių tarpusavio bendradarbiavimą. Kai įmanoma, rinkos priežiūros institucijos turėtų taikyti pranešimo ir reagavimo procedūras ir pradėti bendradarbiauti su savo nacionalinėmis valdžios institucijomis, kurių kompetencijos sritis apima Europos Parlamento ir tarybos direktyvos 2000/31/EB ([9]) įgyvendinimą. Jos turėtų užmegzti glaudžius ryšius, kuriais remiantis būtų galima užtikrinti greitą pagrindinių tarpininkų, teikiančių internetinės prekybos gaminiais prieglobos paslaugas, reagavimą;

(16) siekdami užtikrinti aukšto lygio viešojo intereso apsaugą, pvz., sveikatos apsaugą, ir sąžiningą konkurenciją Sąjungos rinkoje, ekonominės veiklos vykdytojai turėtų būti atsakingi už UAS, skirtų atvirosios kategorijos veiklai vykdyti, atitiktį šiame reglamente nustatytiems reikalavimams, susijusiems su atitinkamais jų vaidmenimis tiekimo ir platinimo grandinėje. Todėl reikia aiškiai ir proporcingai paskirstyti pareigas, kurios atitiktų kiekvieno tiekimo ir platinimo grandinėje dalyvaujančio ekonominės veiklos vykdytojo vaidmenį;

([4]) 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/30/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su elektromagnetiniu suderinamumu, suderinimo (OL L 96, 2014 3 29, p. 79).
([5]) 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/53/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su radijo įrenginių tiekimu rinkai, suderinimo, kuria panaikinama Direktyva 1999/5/EB (OL L 153, 2014 5 22, p. 62).
([6]) 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 768/2008/EB dėl bendrosios gaminių pardavimo sistemos ir panaikinantis Tarybos sprendimą 93/465/EEB (OL L 218, 2008 8 13, p. 82).
([7]) 2001 m. gruodžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/95/EB dėl bendros gaminių saugos (OL L 11, 2002 1 15, p. 4).
([8]) 2019 m. gegužės 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2019/947 dėl bepiločių orlaivių naudojimo taisyklių ir tvarkos (Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 45).
([9]) 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/31/EB dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje (Elektroninės komercijos direktyva) (OL L 178, 2000 7 17, p. 1).

(17) tam, kad būtų sudarytos sąlygos palaikyti ekonominės veiklos vykdytojų, nacionalinių rinkos priežiūros institucijų ir vartotojų ryšius, ekonominės veiklos vykdytojai, tiekiantys arba platinantys UAS, skirtas atvirosios kategorijos veiklai vykdyti, turėtų nurodyti ne tik pašto adresą, bet ir interneto svetainės adresą;

(18) gamintojas gerai išmano projektavimo ir gamybos procesą, todėl gali geriausiai atlikti UAS, skirtų atvirosios kategorijos veiklai vykdyti, atitikties vertinimo procedūrą. Todėl atitikties vertinimas turėtų išlikti tik gamintojo pareiga;

(19) šis reglamentas turėtų būti taikomas visoms į Sąjungos rinką patenkančioms naujoms UAS, skirtoms atvirosios kategorijos veiklai vykdyti, – tiek naujoms Sąjungoje įsisteigusių gamintojų pagamintoms UAS, tiek iš trečiųjų valstybių įvežtoms naujoms arba naudotoms UAS;

(20) būtina užtikrinti, kad iš trečiųjų valstybių į Sąjungos rinką patenkančios UAS, jei jos skirtos atvirosios kategorijos veiklai vykdyti, atitiktų šio reglamento reikalavimus. Visų pirma turėtų būti užtikrinta, kad gamintojai atliktų atitinkamas atitikties vertinimo procedūras. Todėl turėtų būti priimta nuostata, kad importuotojai užtikrintų, jog rinkai jų pateikiamos UAS atitiktų šio reglamento reikalavimus ir kad jie neteiktų rinkai šių reikalavimų neatitinkančių arba pavojų keliančių UAS. Taip pat turėtų būti priimta nuostata, kad importuotojai užtikrintų, kad būtų atliktos atitikties vertinimo procedūros, ir kad kompetentingos nacionalinės institucijos galėtų patikrinti ženklinimą CE ženklu ir gamintojų parengtus techninius dokumentus;

(21) platintojas, tiekiantis rinkai UAS, skirtas atvirosios kategorijos veiklai vykdyti, turėtų deramai pasirūpinti, kad pristatant gaminį nebūtų padaryta neigiamo poveikio jo atitikčiai. Tiek iš importuotojų, tiek iš platintojų reikalaujama, kad jie rūpestingai laikytųsi reikalavimų, taikomų pateikiant arba tiekiant gaminius rinkai;

(22) kiekvienas importuotojas, pateikdamas rinkai UAS, skirtą atvirosios kategorijos veiklai vykdyti, ant jos turėtų nurodyti savo pavadinimą (vardą ir pavardę), registruotąjį prekės pavadinimą arba registruotąjį prekės ženklą ir adresą, kuriuo su juo galima susisiekti. Reikėtų numatyti išimtis, taikytinas tais atvejais, kai to negalima padaryti dėl UAS dydžio. Tai apima ir atvejus, kai importuotojas turėtų atidaryti pakuotę, kad galėtų ant UAS nurodyti savo pavadinimą (vardą ir pavardę) ir adresą;

(23) ekonominės veiklos vykdytojas, kuris savo vardu arba naudodamas savo prekės ženklą pateikia rinkai UAS, skirtą atvirosios kategorijos veiklai vykdyti, arba pakeičia ją taip, kad gali pasikeisti gaminio atitiktis taikomiems reikalavimams, turėtų būti laikomas gamintoju ir turėtų prisiimti gamintojo įsipareigojimus;

(24) platintojai ir importuotojai yra glaudžiai susiję su rinka, todėl jie turėtų būti įtraukti į kompetentingų nacionalinių institucijų atliekamas rinkos priežiūros užduotis ir būti pasirengę aktyviai jose dalyvauti teikdami toms institucijoms visą būtiną informaciją apie atitinkamą UAS, skirtą atvirosios kategorijos veiklai vykdyti;

(25) užtikrinus UAS, skirtos atvirosios kategorijos veiklai vykdyti, atsekamumą visoje tiekimo grandinėje, rinkos priežiūra tampa paprastesnė ir efektyvesnė. Veiksminga atsekamumo sistema palengvina rinkos priežiūros institucijų užduotį atsekti ekonominės veiklos vykdytojus, pateikusius rinkai reikalavimų neatitinkančią UAS;

(26) šiame reglamente turėtų būti nustatyti tik esminiai reikalavimai. Kad būtų lengviau vertinti UAS, skirtų atvirosios kategorijos veiklai vykdyti, atitiktį tiems reikalavimams, būtina daryti prielaidą, kad gaminiai, kurie atitinka darniuosius standartus, priimtus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1025/2012 ([10]) siekiant nustatyti išsamias techninės tų reikalavimų specifikacijas, atitinka ir tuos reikalavimus;

(27) UAS, skirtoms atvirosios kategorijos veiklai vykdyti, taikytini esminiai reikalavimai turėtų būti suformuluoti pakankamai aiškiai, kad būtų sukurti teisiškai privalomi įpareigojimai. Jų formuluotė turėtų būti tokia, kad atitiktį jiems būtų galima įvertinti net jei nebūtų darniųjų standartų arba jei gamintojas nuspręstų darniojo standarto netaikyti;

([10]) 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1025/2012 dėl Europos standartizacijos, kuriuo iš dalies keičiamos Tarybos direktyvos 89/686/EEB ir 93/15/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/9/EB, 94/25/EB, 95/16/EB, 97/23/EB, 98/34/EB, 2004/22/EB, 2007/23/EB, 2009/23/EB ir 2009/105/EB ir panaikinamas Tarybos sprendimas 87/95/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1673/2006/EB (OL L 316, 2012 11 14, p. 12).

(28) Reglamente (ES) Nr. 1025/2012 numatyta prieštaravimo darniesiems standartams procedūra, kuri taikoma, kai tie standartai nevisiškai atitinka šiame reglamente nurodytų derinamųjų teisės aktų reikalavimus, taikytinus UAS, skirtoms atvirosios kategorijos veiklai vykdyti. Ši procedūra prireikus turėtų būti taikoma standartams, kurių nuorodos yra paskelbtos Oficialiajame leidinyje, taip suteikiant galimybę daryti atitikties šiame reglamente nustatytiems reikalavimams prielaidą;

(29) kad ekonominės veiklos vykdytojai galėtų įrodyti, jog jų rinkai tiekiamos UAS, skirtos atvirosios kategorijos veiklai vykdyti, atitinka esminius reikalavimus, o kompetentingos valdžios institucijos galėtų užtikrinti tų UAS atitiktį esminiams reikalavimams, būtina numatyti atitikties vertinimo procedūras. Sprendime Nr. 768/2008/EB nustatyti atitikties vertinimo procedūrų moduliai, apimantys procedūras nuo nuosaikiausios iki griežčiausios proporcingai galimam susijusio pavojaus ir reikalaujamam saugos lygiui. Siekiant užtikrinti, kad visuose sektoriuose procedūros būtų taikomos nuosekliai, ir siekiant išvengti atitikties vertinimo *ad hoc* variantų, atitikties vertinimo procedūros turėtų būti pasirenkamos iš tų modulių;

(30) ES atitikties deklaracija turėtų būti nesunkiai prieinama rinkos priežiūros institucijoms ir UAS naudotojams. Kad būtų įvykdytas šis reikalavimas, gamintojai turėtų užtikrinti, kad prie kiekvienos UAS, skirtos atvirosios kategorijos veiklai vykdyti, būtų pridėta ES atitikties deklaracijos kopija arba interneto adresas, kuriuo galima gauti ES atitikties deklaraciją;

(31) tam, kad būtų užtikrinta veiksminga prieiga prie informacijos rinkos priežiūros tikslais, informacija, kurios reikia, kad būtų galima nustatyti visus Sąjungos aktus, taikomus UAS, skirtoms atvirosios kategorijos veiklai vykdyti, turėtų būti pateikiama bendroje ES atitikties deklaracijoje. Siekiant sumažinti administracinę naštą ekonominės veiklos vykdytojams, turėtų būti įmanoma, kad ta bendra ES atitikties deklaracija būtų byla, sudaryta iš atitinkamų atskirų atitikties deklaracijų;

(32) CE ženklas, kuriuo nurodoma gaminio atitiktis, yra matomas viso atitikties vertinimo, kaip jis suvokiamas plačiąja prasme, proceso rezultatas. Bendrieji ženklinimo CE ženklu principai nustatyti Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 765/2008 ([11]). Taisyklės, kuriomis reglamentuojamas UAS, skirtų atvirosios kategorijos veiklai vykdyti, ženklinimas CE ženklu, turėtų būti nustatytos šiame reglamente;

(33) kai kurių klasių UAS, skirtų atvirosios kategorijos veiklai vykdyti, kurioms taikomas šis reglamentas, atveju būtinas atitikties vertinimo įstaigų įsikišimas. Valstybės narės turėtų pranešti Komisijai apie tas įstaigas;

(34) būtina visoje Sąjungoje užtikrinti vienodai aukštus UAS, skirtų atvirosios kategorijos veiklai vykdyti, vertinimus atliekančių įstaigų darbo rezultatus ir kad visos šios įstaigos savo funkcijas vykdytų vienodai gerai ir sąžiningos konkurencijos sąlygomis. Todėl reikėtų nustatyti privalomus reikalavimus atitikties vertinimo įstaigoms, kurios nori, kad apie jas būtų pranešta ir jos galėtų teikti atitikties vertinimo paslaugas;

(35) jei atitikties vertinimo įstaiga įrodo UAS, skirtų atvirosios kategorijos veiklai vykdyti, atitiktį darniuosiuose standartuose nustatytiems kriterijams, turėtų būti laikoma, kad ji atitinka šiame reglamente nustatytus atitinkamus reikalavimus;

(36) siekiant užtikrinti nuoseklų atitikties vertinimo kokybės lygį, taip pat reikia nustatyti reikalavimus notifikuojančiosioms institucijoms ir kitoms įstaigoms, dalyvaujančioms vertinant ir pranešant apie notifikuotąsias įstaigas bei vykdant jų stebėseną;

(37) Reglamentu (EB) Nr. 765/2008 nustatytos atitikties vertinimo įstaigų akreditavimo taisyklės, gaminių rinkos priežiūros ir gaminių iš trečiųjų šalių tikrinimo sistema ir bendrieji ženklinimo CE ženklu principai. Šiame reglamente nustatytą sistemą turėtų papildyti akreditavimo sistema, numatyta Reglamente (EB) Nr. 765/2008;

(38) Reglamente (EB) Nr. 765/2008 numatytą skaidrų akreditavimą, kuriuo užtikrinamas būtinas pasitikėjimo atitikties sertifikatais lygis, nacionalinės institucijos visoje Sąjungoje turėtų laikyti atitikties vertinimo įstaigų techninės kompetencijos įrodymo priemone;

([11]) 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 765/2008, nustatantis su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus ir panaikinantis Reglamentą (EEB) Nr. 339/93 (OL L 218, 2008 8 13, p. 30).

(39) dažnai atitikties vertinimo įstaigos dalį savo veiklos, susijusios su atitikties vertinimu, paveda atlikti subrangovams arba joms pavaldžioms įstaigoms. Siekiant užtikrinti reikalaujamą Sąjungos rinkai numatomų pateikti UAS, skirtų atvirosios kategorijos veiklai vykdyti, apsaugos lygį, labai svarbu, kad atitikties vertinimą atliekantys subrangovai ir pavaldžiosios įstaigos atitiktų tuos pačius atitikties vertinimo užduočių atlikimo reikalavimus, kurie taikomi notifikuotosioms įstaigoms. Todėl svarbu, kad vertinant notifikuotinų įstaigų kompetenciją bei veiklos rezultatus ir atliekant jau notifikuotų įstaigų stebėseną taip pat būtų vertinama subrangovų ir pavaldžių įstaigų veikla ir vykdoma šios veiklos stebėsena;

(40) būtina pasirūpinti, kad pranešimo procedūra būtų veiksmingesnė ir skaidresnė ir visų pirma pritaikyti ją prie naujų technologijų, kad ją būtų galima atlikti internetu;

(41) notifikuotosios įstaigos gali teikti paslaugas visoje Sąjungoje, todėl tikslinga suteikti kitoms valstybėms narėms ir Komisijai galimybę pareikšti prieštaravimus dėl notifikuotosios įstaigos. Todėl svarbu nustatyti laikotarpį, per kurį būtų galima išnagrinėti visus abejonių ar susirūpinimą dėl atitikties vertinimo įstaigų kompetencijos keliančius klausimus prieš šioms įstaigoms pradedant veikti kaip notifikuotosioms įstaigoms;

(42) dėl konkurencingumo labai svarbu, kad notifikuotosios įstaigos atitikties vertinimo procedūras taikytų taip, kad ekonominės veiklos vykdytojams neatsirastų nereikalingos administracinės naštos. Dėl tos pačios priežasties, taip pat siekiant užtikrinti vienodas sąlygas ekonominės veiklos vykdytojams, reikia užtikrinti, kad atitikties vertinimo procedūros būtų taikomos techniškai nuosekliai. Geriausias būdas tai pasiekti – notifikuotosioms įstaigoms tinkamai koordinuoti tarpusavio veiksmus ir bendradarbiauti;

(43) suinteresuotosios šalys turėtų turėti teisę apskųsti notifikuotosios įstaigos atlikto atitikties vertinimo rezultatus. Svarbu užtikrinti, kad būtų numatyta visų sprendimų, kuriuos priima notifikuotosios įstaigos, apskundimo procedūra;

(44) gamintojai turėtų imtis visų tinkamų priemonių siekdami užtikrinti, kad UAS, skirta atvirosios kategorijos veiklai vykdyti, galėtų būti pateikta rinkai tik tuo atveju, jei nekelia pavojaus žmonių sveikatai ar saugai, kai tinkamai saugoma ir naudojama pagal paskirtį arba tokiomis sąlygomis, kurias galima pagrįstai numatyti. UAS, skirta atvirosios kategorijos veiklai vykdyti, neatitinkančia šiame reglamente nustatytų esminių reikalavimų turėtų būti laikoma tik tokiomis naudojimo sąlygomis, kurias galima pagrįstai numatyti, tai yra, kai toks naudojimas galėtų būti teisėto ir aiškiai nuspėjamo žmonių elgesio rezultatas;

(45) siekiant užtikrinti teisinį tikrumą, būtina patikslinti, kad Sąjungos rinkos priežiūros ir į Sąjungos rinką patenkančių gaminių kontrolės taisyklės, nustatytos Reglamente (EB) Nr. 765/2008, įskaitant nuostatas dėl keitimosi informacija Skubių pranešimų sistemoje (RAPEX), taikomos UAS, skirtoms atvirosios kategorijos veiklai vykdyti. Šiuo reglamentu neturėtų būti užkirstas kelias valstybėms narėms rinktis kompetentingas institucijas toms užduotims atlikti. Siekiant užtikrinti sklandų perėjimą, susijusį su šio reglamento įgyvendinimu, turėtų būti nustatytos tinkamos pereinamojo laikotarpio priemonės;

(46) UAS, kurias naudojant kyla didžiausia rizika, turėtų būti taikomas sertifikavimo reikalavimas. Todėl šiame reglamente turėtų būti apibrėžtos sąlygos, kuriomis UAS projektavimui, gamybai ir priežiūrai turėtų būti taikomas sertifikavimo reikalavimas. Tos sąlygos yra susijusios su didesne žalos tretiesiems asmenims rizika avarijų atveju, todėl sertifikavimo reikalavimas turėtų būti taikomas UAS, suprojektuotoms žmonėms skraidinti, UAS, suprojektuotoms pavojingiesiems kroviniams gabenti, ir UAS, kurių bet kuris iš matmenų yra didesnis kaip 3 m ir kurios suprojektuotos naudoti virš žmonių sambūrių. Be to, sertifikavimo reikalavimas turėtų būti taikomas UAS, skirtoms specialiosios kategorijos veiklai, apibrėžtai Įgyvendinimo reglamente (ES) 2019/947, vykdyti, jei atlikus rizikos vertinimą kompetentingos institucijos išduotame naudojimo leidime nurodoma, kad naudojimo rizika gali būti tinkamai sumažinta tik atlikus UAS sertifikavimą;

(47) rinkai pateiktos UAS, skirtos atvirosios kategorijos veiklai vykdyti ir paženklintos klasės identifikavimo ženklu, turėtų atitikti UAS, naudojamų specialiosios arba sertifikuotosios kategorijos veiklai vykdyti (atsižvelgiant į tai, kas taikoma), sertifikavimo reikalavimus, jei tos UAS naudojamos ne atvirosios kategorijos veiklai vykdyti;

(48) UAS naudotojai, kurių pagrindinė verslo vieta yra trečiojoje valstybėje arba kurie yra įsisteigę arba gyvena trečiojoje valstybėje ir naudoja UAS bendro Europos dangaus oro erdvėje, turėtų laikytis šio reglamento;

(49) šiame reglamente numatytos priemonės grindžiamos Nuomone Nr. 01/2018 ([12]), Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūros (EASA) pateikta pagal Reglamento (ES) 2018/1139 65 straipsnį,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

Bendrosios nuostatos

1 straipsnis

Dalykas

1. Šiuo reglamentu nustatomi bepiločių orlaivių sistemų (UAS), skirtų naudoti pagal Įgyvendinimo reglamente (ES) 2019/947 nustatytas taisykles ir sąlygas, ir nuotolinių identifikavimo priedų projektavimo ir gamybos reikalavimai. Be to, jame nustatoma, kokio tipo UAS projektavimui, gamybai ir priežiūrai taikomas sertifikavimo reikalavimas.

2. Juo taip pat nustatomos UAS, skirtų atvirosios kategorijos veiklai vykdyti, ir nuotolinio identifikavimo priedų tiekimo rinkai ir jų laisvo judėjimo Sąjungoje taisyklės.

3. Be to, šiuo reglamentu nustatomos taisyklės, kurių trečiųjų valstybių UAS naudotojai turi laikytis pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2019/947 bendro Europos dangaus oro erdvėje naudodami UAS.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šio reglamento II skyrius taikomas šiems gaminiams:

a) UAS, skirtoms naudoti pagal atvirajai UAS naudojimo kategorijai taikomas taisykles ir sąlygas, nustatytas Įgyvendinimo reglamente (ES) 2019/947, išskyrus privačiai sukonstruotas UAS, ir paženklintoms šio reglamento priedo 1–5 dalyse nustatytu klasės identifikavimo ženklu, rodančiu, kuriai iš Įgyvendinimo reglamente (ES) 2019/947 nurodytų penkių UAS klasių priklauso ta UAS;

b) nuotolinio identifikavimo priedams, nustatytiems šio reglamento priedo 6 dalyje.

2. Šio reglamento III skyrius taikomas UAS, naudojamoms pagal sertifikuotajai ir specialiajai UAS naudojimo kategorijoms taikomas taisykles ir sąlygas, vadovaujantis Įgyvendinimo reglamentu (ES) 2019/947.

3. Šio reglamento IV skyrius taikomas UAS naudotojams, kurių pagrindinė verslo vieta yra trečiojoje valstybėje arba kurie yra įsisteigę arba gyvena trečiojoje valstybėje, jeigu tos UAS naudojamos Sąjungoje.

4. Šis reglamentas netaikomas UAS, skirtoms naudoti tik patalpose.

3 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

(1) bepilotis orlaivis – orlaivis, naudojamas arba suprojektuotas veikti autonomiškai arba būti pilotuojamas nuotoliniu būdu be piloto jame;

(2) bepiločio orlaivio nuotolinio valdymo įranga – prietaisas, įrenginys, mechanizmas, aparatas, reikmuo, programinė įranga arba pagalbinis įtaisas, kurie yra būtini saugiam bepiločio orlaivio naudojimui užtikrinti, bet nėra jo dalis ir nėra gabenami tame bepiločiame orlaivyje;

(3) bepiločio orlaivio sistema (UAS) – bepilotis orlaivis ir jo nuotolinio valdymo įranga;

(4) bepiločio orlaivio sistemos naudotojas (UAS naudotojas) – juridinis arba fizinis asmuo, kuris naudoja arba ketina naudoti vieną arba daugiau UAS;

([12]) EASA nuomonė Nr. 01/2018 „Bepiločių orlaivių sistemų naudojimo atvirosios ir specialiosios kategorijų veiklai vykdyti reguliavimo sistemos nustatymas“ (RMT.0230), skelbiama https://www.easa.europa.eu/document-library/opinions.

(5) atviroji kategorija – UAS naudojimo kategorija, apibrėžta Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/947 4 straipsnyje;

(6) specialioji kategorija – UAS naudojimo kategorija, apibrėžta Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/947 5 straipsnyje;

(7) sertifikuotoji kategorija – UAS naudojimo kategorija, apibrėžta Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/947 6 straipsnyje;

(8) derinamieji Sąjungos teisės aktai – Sąjungos teisės aktai, kuriais suderinamos gaminių pateikimo rinkai sąlygos;

(9) akreditavimas – akreditavimas, apibrėžtas Reglamento (EB) Nr. 765/2008 2 straipsnio 10 dalyje;

(10) atitikties vertinimas – procesas, kuriuo nustatoma, ar gaminys atitinka nustatytus reikalavimus;

(11) atitikties vertinimo įstaiga – įstaiga, vykdanti atitikties vertinimo veiklą, įskaitant kalibravimą, bandymus, sertifikavimą ir tikrinimą;

(12) CE ženklas – ženklas, kuriuo gamintojas nurodo, kad gaminys atitinka taikomus reikalavimus, nustatytus Sąjungos derinimo teisės aktuose, kuriuose numatytas ženklinimas šiuo ženklu;

(13) gamintojas – fizinis arba juridinis asmuo, kuris gaminį gamina arba užsako suprojektuoti ar pagaminti ir jį parduoda savo vardu arba naudodamas savo prekės ženklą;

(14) įgaliotasis atstovas – Sąjungoje įsisteigęs fizinis arba juridinis asmuo, gamintojo raštu įgaliotas veikti jo vardu ir atlikti nurodytas užduotis;

(15) importuotojas – Sąjungoje įsisteigęs fizinis arba juridinis asmuo, kuris Sąjungos rinkai pateikia gaminį iš trečiosios valstybės;

(16) platintojas – tiekimo grandinėje veikiantis fizinis arba juridinis asmuo, išskyrus gamintoją arba importuotoją, kuris tiekia gaminį rinkai;

(17) ekonominės veiklos vykdytojai – UAS gamintojas, įgaliotasis gamintojo atstovas, importuotojas ir platintojas;

(18) tiekimas rinkai – gaminio, skirto platinti, vartoti ar naudoti Sąjungos rinkoje, tiekimas vykdant komercinę veiklą už atlygį arba nemokamai;

(19) pateikimas rinkai – gaminio tiekimas Sąjungos rinkai pirmą kartą;

(20) darnusis standartas – darnusis standartas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 1025/2012 2 straipsnio 1 dalies c punkte;

(21) techninė specifikacija – dokumentas, kuriame nustatomi techniniai reikalavimai, kuriuos turi atitikti gaminys, procesas arba paslauga;

(22) privačiai sukonstruota UAS – asmeniniam naudojimui konstruotojo surinkta arba pagaminta UAS, išskyrus UAS, surinktas iš dalių rinkinio, kurį gamintojas pateikė rinkai kaip vieną parengtą surinkti komplektą;

(23) rinkos priežiūros institucija – valstybės narės institucija, atsakinga už rinkos priežiūrą savo teritorijoje;

(24) atšaukimas – priemonės, kuriomis siekiama, kad galutiniam naudotojui jau pateiktas gaminys būtų grąžintas;

(25) pašalinimas – priemonės, kuriomis siekiama panaikinti galimybę tiekimo grandinėje esantį gaminį tiekti rinkai;

(26) bendro Europos dangaus oro erdvė – oro erdvė virš teritorijos, kuriai taikomos Sutartys, taip pat bet kuri kita oro erdvė, kuriai valstybės narės taiko Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 551/2004 ([13]) pagal to reglamento 1 straipsnio 3 dalį;

([13]) 2004 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 551/2004 dėl bendro Europos dangaus oro erdvės organizavimo ir naudojimo (OL L 96, 2004 3 31, p. 20).

(27) nuotolinis pilotas – fizinis asmuo, atsakingas už saugų bepiločio orlaivio skrydžio vykdymą rankiniu būdu valdant jo skrydžio valdymo svirtis arba, kai bepilotis orlaivis skrenda automatiškai, stebint jo maršrutą, ir gali bet kada įsikišti ir pakeisti maršrutą;

(28) maksimali kilimo masė – gamintojo arba surinkėjo nustatyta didžiausioji bepiločio orlaivio masė su kroviniu ir degalais, kuriai esant galima naudoti bepilotį orlaivį;

(29) krovinys – bet koks prietaisas, mechanizmas, įrenginys, dalis, aparatas, reikmuo arba pagalbinis įrenginys, įskaitant ryšių įrangą, kuris yra sumontuotas orlaivyje arba pritvirtintas prie orlaivio, bet nėra skirtas ar numatytas skrendančiam orlaiviui valdyti ir nėra orlaivio korpuso, variklio arba oro sraigto dalis;

(30) sekamasis režimas – UAS naudojimo režimas, kai bepilotis orlaivis nuolat seka nuotolinį pilotą iš anksto nustatytu spinduliu;

(31) tiesioginis nuotolinis identifikavimas – sistema, kuria užtikrinamas vietinis informacijos apie skrendantį bepilotį orlaivį, įskaitant jo ženklus, perdavimas taip, kad šią informaciją būtų galima gauti be fizinės prieigos prie bepiločio orlaivio;

(32) geografinis orientavimas – funkcija, kuri, remdamasi valstybių narių pateiktais duomenimis, nustato galimą oro erdvės ribų pažeidimą ir įspėja nuotolinį pilotą, kad šis galėtų imtis efektyvių veiksmų tam pažeidimui išvengti;

(33) garso galios lygis L_{WA} – A svertinė garso galia, išreikšta dB 1 pW galios atžvilgiu, kaip apibrėžta standarte EN ISO 3744:2010;

(34) išmatuotasis garso galios lygis – garso galios lygio vertė, nustatyta matavimais, kaip aprašyta priedo 13 dalyje; išmatuotosios vertės gali būti nustatomos kaip vieno reprezentatyvaus tam tikro įrangos tipo bepiločio orlaivio vertės arba kaip kelių bepiločių orlaivių verčių vidurkis;

(35) garantuotasis garso galios lygis – garso galios lygio vertė, gauta laikantis priedo 13 dalyje nustatytų reikalavimų, atsižvelgiant į neapibrėžtis, atsirandančias dėl gamybos proceso ir matavimo metodų nukrypimų, ir jei gamintojas ar Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas patvirtina, kad remiantis taikytomis ir techniniuose dokumentuose nurodytomis techninėmis priemonėmis ši vertė nėra viršyta;

(36) kybojimas – laikymasis ore toje pačioje geografinėje padėtyje;

(37) žmonių sambūriai – susibūrimai, iš kurių dėl susirinkusių žmonių gausos neįmanoma išeiti.

II SKYRIUS

UAS, skirtos atvirosios kategorijos veiklai vykdyti, ir nuotolinio identifikavimo priedai

1 SKIRSNIS

Gaminiams keliami reikalavimai

4 straipsnis

Reikalavimai

1. 2 straipsnio 1 dalyje nurodyti gaminiai turi atitikti priedo 1–6 dalyse nustatytus reikalavimus.

2. UAS, kurios nėra žaislai, kaip apibrėžta Direktyvoje 2009/48/EB, turi atitikti susijusius sveikatos ir saugos reikalavimus, nustatytus Direktyvoje 2006/42/EB, bet tik tokios rizikos, kuri nėra susijusi su bepiločio orlaivio skrydžio sauga, atžvilgiu.

3. Rinkai jau tiekiamų gaminių programinės įrangos atnaujinimai gali būti atliekami tik tokiu atveju, jei jie neturi poveikio gaminio atitikčiai.

5 straipsnis

Gaminių tiekimas rinkai ir laisvas gaminių judėjimas

1. Gaminiai rinkai tiekiami tik tuo atveju, jei jie atitinka šio skyriaus reikalavimus ir nekelia pavojaus žmonių ir gyvūnų sveikatai ar saugai arba turto būklei ar saugumui.

2. Dėl priežasčių, susijusių su šiuo skyriumi reglamentuojamais aspektais, valstybės narės nedraudžia, neriboja ir netrukdo tiekti rinkai gaminių, kurie atitinka šį skyrių.

2 SKIRSNIS

Ekonominės veiklos vykdytojų pareigos

6 straipsnis

Gamintojų pareigos

1. Pateikdamas gaminį Sąjungos rinkai gamintojas užtikrina, kad jis būtų suprojektuotas ir pagamintas laikantis priedo 1–6 dalyse nustatytų reikalavimų.

2. Gamintojas parengia 17 straipsnyje nurodytus techninius dokumentus ir atlieka 13 straipsnyje nurodytą atitinkamą atitikties vertinimo procedūrą arba paveda ją atlikti kaip užsakomąją paslaugą.

Jeigu atlikus tą atitikties vertinimo procedūrą nustatoma, kad gaminys atitinka priedo 1–6 dalyse nustatytus reikalavimus, gamintojas parengia ES atitikties deklaraciją ir paženklina gaminį CE ženklu.

3. Gamintojas saugo techninius dokumentus ir ES atitikties deklaraciją 10 metų nuo gaminio pateikimo rinkai dienos.

4. Gamintojas užtikrina, kad būtų įdiegtos procedūros, pagal kurias būtų išlaikoma serijinės produkcijos atitiktis šiam skyriui. Turi būti tinkamai atsižvelgiama į gaminio projekto, charakteristikų ar programinės įrangos pakeitimus ir darniųjų standartų ar techninių specifikacijų, kuriais remiantis deklaruojama gaminio atitiktis, pakeitimus.

Kai to reikia atsižvelgiant į gaminio keliamą pavojų, gamintojas, siekdamas apsaugoti sveikatą ir užtikrinti vartotojų saugą, tiria parduodamų gaminių bandinius, nagrinėja ir, jeigu būtina, registruoja skundus, reikalavimų neatitinkančius gaminius ir gaminių atšaukimo atvejus ir nuolat informuoja platintojus apie tokią stebėseną.

5. UAS gamintojas užtikrina, kad ant bepiločio orlaivio būtų nurodytas tipas, kaip apibrėžta Sprendime 768/2008/EB, ir unikalus serijos numeris, pagal kuriuos būtų galima identifikuoti bepilotį orlaivį ir kurie, jei taikytina, atitiktų atitinkamai priedo 2–4 dalyse nustatytus reikalavimus. Nuotolinio identifikavimo priedų gamintojas užtikrina, kad ant nuotolinio identifikavimo priedo būtų nurodytas tipas ir unikalus serijos numeris, pagal kuriuos būtų galima identifikuoti nuotolinio identifikavimo priedą ir kurie atitiktų priedo 6 dalyje nustatytus reikalavimus. Abiem atvejais gamintojas užtikrina, kad unikalus serijos numeris taip pat būtų nurodytas 14 straipsnyje nurodytoje ES atitikties deklaracijoje arba supaprastintoje ES atitikties deklaracijoje.

6. Gamintojas ant gaminio arba, jeigu to neįmanoma padaryti, ant jo pakuotės, arba prie gaminio pridedamame dokumente nurodo savo pavadinimą (vardą ir pavardę), registruotąjį prekės pavadinimą arba registruotąjį prekės ženklą, interneto svetainės adresą ir pašto adresą, kuriuo su juo galima susisiekti. Turi būti nurodytas vienas adresas, kuriuo būtų galima susisiekti su gamintoju. Kontaktiniai duomenys pateikiami galutiniams naudotojams ir rinkos priežiūros institucijoms lengvai suprantama kalba.

7. Gamintojas užtikrina, kad prie gaminio būtų pridėtas priedo 1–6 dalyse reikalaujamas vadovas ir informacinis pranešimas vartotojams ir kitiems galutiniams naudotojams atitinkamoje valstybėje narėje lengvai suprantama kalba. Šis vadovas ir informacinis pranešimas, taip pat visas ženklinimas turi būti aiškūs, suprantami ir įskaitomi.

8. Gamintojas užtikrina, kad prie kiekvieno gaminio būtų pridėta ES atitikties deklaracija arba supaprastinta ES atitikties deklaracija. Kai pateikiama supaprastinta ES atitikties deklaracija, joje turi būti nurodytas tikslus interneto adresas, kuriuo galima gauti visą ES atitikties deklaracijos tekstą.

9. Gamintojas, manantis arba turintis pagrindo manyti, kad gaminiai, kuriuos jis pateikė rinkai, neatitinka šio skyriaus, nedelsdamas imasi taisomųjų priemonių, būtinų to gaminio atitikčiai užtikrinti, tam gaminiui iš rinkos pašalinti arba jam atšaukti, jei tai tikslinga. Jei gaminys kelia pavojų, gamintojas nedelsdamas apie tai praneša valstybių narių, kuriose jis tiekė rinkai tokius gaminius, rinkos priežiūros institucijoms, pateikdamas išsamią informaciją, visų pirma apie neatitiktį, visas taisomąsias priemones, kurių buvo imtasi, ir jų rezultatus.

10. Jei kompetentinga nacionalinė institucija pateikia pagrįstą prašymą, gamintojas tai institucijai lengvai suprantama kalba popierine ar elektronine forma pateikia visą informaciją ir dokumentus, būtinus siekiant įrodyti, kad gaminys atitinka šį skyrių. Šios institucijos prašymu gamintojas bendradarbiauja su ja dėl visų veiksmų, kurių imamasi siekiant pašalinti gaminio, kurį jis pateikė rinkai, keliamą pavojų.

7 straipsnis

Įgaliotieji atstovai

1. Gamintojas rašytiniu įgaliojimu gali paskirti įgaliotąjį atstovą.

Įgaliotasis atstovas negali būti įgaliojamas vykdyti 6 straipsnio 1 dalyje nustatytų pareigų ir 6 straipsnio 2 dalyje nustatytos pareigos rengti techninius dokumentus.

2. Įgaliotasis atstovas atlieka gamintojo suteiktame įgaliojime nurodytas užduotis. Įgaliojimu įgaliotajam atstovui leidžiama atlikti bent šiuos veiksmus:

a) saugoti ES atitikties deklaraciją ir techninius dokumentus 10 metų po gaminio pateikimo Sąjungos rinkai, kad nacionalinės rinkos priežiūros institucijos galėtų juos patikrinti;

b) rinkos priežiūros arba sienų kontrolės institucijai pagrįstai paprašius, pateikti visą informaciją ir dokumentus, būtinus gaminio atitikčiai įrodyti;

c) rinkos priežiūros arba sienų kontrolės institucijų prašymu bendradarbiauti su jomis dėl visų veiksmų, kurių imamasi gaminių, dėl kurių įgaliotajam atstovui buvo suteiktas įgaliojimas, neatitikčiai arba jų keliamai saugos rizikai pašalinti.

8 straipsnis

Importuotojų pareigos

1. Importuotojas Sąjungos rinkai pateikia tik šiame skyriuje nustatytus reikalavimus atitinkančius gaminius.

2. Prieš pateikdamas gaminį Sąjungos rinkai, importuotojas įsitikina, kad:

a) gamintojas atliko atitinkamą atitikties vertinimo procedūrą, nurodytą 13 straipsnyje;

b) gamintojas parengė techninius dokumentus, nurodytus 17 straipsnyje;

c) gaminys paženklintas CE ženklu, taip pat, jei reikia, bepiločio orlaivio klasės identifikavimo ženklu ir garso galios lygio ženklu;

d) prie gaminio pridėti 6 straipsnio 7 ir 8 dalyse nurodyti dokumentai;

e) gamintojas įvykdė 6 straipsnio 5 ir 6 dalyse nustatytus reikalavimus.

Jeigu importuotojas mano arba turi pagrindo manyti, kad gaminys neatitinka priedo 1–6 dalyse nustatytų reikalavimų, jis neteikia gaminio rinkai, kol neužtikrinama jo atitiktis. Be to, jei gaminys kelia pavojų vartotojų ir trečiųjų šalių sveikatai ir saugai, importuotojas apie tai praneša gamintojui ir kompetentingoms nacionalinėms institucijoms.

3. Importuotojas ant gaminio arba, jeigu to neįmanoma padaryti, ant jo pakuotės, arba prie gaminio pridedamame dokumente nurodo savo pavadinimą (vardą ir pavardę), registruotąjį prekės pavadinimą arba registruotąjį prekės ženklą, interneto svetainę ir pašto adresą, kuriuo su juo galima susisiekti. Kontaktiniai duomenys pateikiami galutiniams naudotojams ir rinkos priežiūros institucijoms lengvai suprantama kalba.

4. Importuotojas užtikrina, kad prie gaminio būtų pridėtas priedo 1–6 dalyse reikalaujamas vadovas ir informacinis pranešimas vartotojams ir kitiems galutiniams naudotojams atitinkamoje valstybėje narėje lengvai suprantama kalba. Tas vadovas ir informacinis pranešimas, taip pat visas ženklinimas turi būti aiškūs, suprantami ir įskaitomi.

5. Kol atsakomybė už gaminį tenka importuotojui, jis užtikrina, kad sandėliavimo ir transportavimo sąlygos nepablogintų gaminio atitikties 4 straipsnyje nustatytiems reikalavimams.

6. Kai to reikia atsižvelgiant į gaminio keliamą pavojų, importuotojas, siekdamas apsaugoti galutinių naudotojų ir trečiųjų šalių sveikatą ir užtikrinti jų saugą, tiria rinkai pateikiamų gaminių bandinius, nagrinėja ir, jeigu būtina, registruoja skundus, reikalavimų neatitinkančius gaminius ir gaminių atšaukimo atvejus bei informuoja platintojus apie tokią stebėseną.

7. Importuotojas, manantis arba turintis pagrindo manyti, kad gaminys, kurį jis pateikė rinkai, neatitinka taikomų Sąjungos derinamųjų teisės aktų, nedelsdamas imasi taisomųjų priemonių, būtinų to gaminio atitikčiai užtikrinti, tam gaminiui iš rinkos pašalinti arba jam atšaukti, jei tai tikslinga. Be to, jei gaminys kelia pavojų, importuotojas nedelsdamas apie tai praneša valstybių narių, kuriose jis tiekė rinkai tokius gaminius, rinkos priežiūros institucijoms, pateikdamas išsamią informaciją, visų pirma apie neatitiktį ir apie visas taisomąsias priemones, kurių buvo imtasi.

8. Importuotojas 10 metų po gaminio pateikimo rinkai dienos saugo ES atitikties deklaracijos kopiją, kad rinkos priežiūros institucijos galėtų ją patikrinti, ir užtikrina, kad tų institucijų prašymu joms galėtų būti pateikti techniniai dokumentai.

9. Jei kompetentinga nacionalinė institucija pateikia pagrįstą prašymą, importuotojas tai institucijai lengvai suprantama kalba popierine ar elektronine forma suteikia visą informaciją ir dokumentus, būtinus gaminio atitikčiai įrodyti. Šios institucijos prašymu gamintojas bendradarbiauja su ja dėl visų veiksmų, kurių imamasi siekiant pašalinti gaminio, kurį jis pateikė rinkai, keliamą pavojų.

9 straipsnis

Platintojų pareigos

1. Tiekdamas gaminį Sąjungos rinkai, platintojas deramai laikosi šiame skyriuje nustatytų reikalavimų.

2. Prieš tiekdamas gaminį rinkai, platintojas patikrina, ar gaminys paženklintas CE ženklu, taip pat, jei reikia, bepiločio orlaivio klasės identifikavimo ženklu ir garso galios lygio ženklu, ar prie gaminio pridėti 6 straipsnio 7 ir 8 dalyse nurodyti dokumentai ir ar gamintojas ir importuotojas laikosi 6 straipsnio 5 ir 6 dalyse ir 8 straipsnio 3 dalyje nustatytų reikalavimų.

Platintojas užtikrina, kad prie gaminio būtų pridėtas priedo 1–6 dalyse reikalaujamas vadovas ir informacinis pranešimas vartotojams ir kitiems galutiniams naudotojams atitinkamoje valstybės narėje lengvai suprantama kalba. Tas vadovas ir informacinis pranešimas, taip pat visas ženklinimas turi būti aiškūs, suprantami ir įskaitomi.

Jeigu platintojas mano arba turi pagrindo manyti, kad gaminys neatitinka 4 straipsnyje nustatytų reikalavimų, jis netiekia gaminio rinkai, kol neužtikrinama jo atitiktis. Be to, jei gaminys kelia pavojų, platintojas apie tai praneša gamintojui arba importuotojui ir kompetentingoms rinkos priežiūros institucijoms.

3. Kol atsakomybė už gaminį tenka platintojui, jis užtikrina, kad sandėliavimo ir transportavimo sąlygos nepablogintų gaminio atitikties 4 straipsnyje nustatytiems reikalavimams.

4. Platintojas, manantis arba turintis pagrindo manyti, kad gaminys, kurį jis tiekia rinkai, neatitinka taikomų Sąjungos derinamųjų teisės aktų, užtikrina, kad būtų imtasi taisomųjų priemonių, būtinų to gaminio atitikčiai užtikrinti, tam gaminiui iš rinkos pašalinti arba jam atšaukti, jei tai tikslinga. Be to, jei gaminys kelia pavojų, platintojas nedelsdamas apie tai praneša valstybių narių, kuriose jis tiekė rinkai tokius gaminius, rinkos priežiūros institucijoms, pateikdamas išsamią informaciją, visų pirma apie neatitiktį ir apie visas taisomąsias priemones, kurių buvo imtasi.

5. Jei kompetentinga nacionalinė institucija pateikia pagrįstą prašymą, platintojas tai institucijai popierine ar elektronine forma pateikia visą informaciją ir dokumentus, būtinus gaminio atitikčiai įrodyti. Šios institucijos prašymu platintojas bendradarbiauja su ja dėl visų veiksmų, kurių imamasi siekiant pašalinti gaminio, kurį jis tiekia rinkai, keliamą pavojų.

10 straipsnis

Atvejai, kai importuotojams ir platintojams taikomos gamintojų pareigos

Taikant šį skyrių importuotojas arba platintojas laikomas gamintoju ir jam taikomos 6 straipsnyje nustatytos gamintojų pareigos, jei gaminį rinkai jis pateikia savo vardu arba su savo prekės ženklu arba taip pakeičia rinkai jau pateiktą gaminį, kad tai gali paveikti jo atitiktį šiam skyriui.

11 straipsnis

Ekonominės veiklos vykdytojų identifikavimas

1. Rinkos priežiūros institucijų prašymu ekonominės veiklos vykdytojas nurodo:

a) kiekvieną ekonominės veiklos vykdytoją, kuris jam tiekė gaminį;

b) kiekvieną ekonominės veiklos vykdytoją, kuriam jis tiekė gaminį.

2. Ekonominės veiklos vykdytojas 1 dalyje nurodytą informaciją turi gebėti pateikti:

a) 10 metų po to, kai jam buvo pateiktas gaminys;

b) 10 metų po to, kai jis pateikė gaminį.

3 SKIRSNIS

Gaminio atitiktis

12 straipsnis

Atitikties prielaida

Daroma prielaida, kad gaminys, atitinkantis darniuosius standartus ar jų dalis, kurių nuorodos yra paskelbtos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, atitinka reikalavimus, kuriuos apima minėti standartai arba jų dalys ir kurie yra nustatyti priedo 1–6 dalyse.

13 straipsnis

Atitikties vertinimo procedūros

1. Gamintojas, taikydamas kurią nors iš toliau nurodytų procedūrų, atlieka gaminio atitikties vertinimą, kad nustatytų, ar jis atitinka priedo 1–6 dalyse nustatytus reikalavimus. Atliekant atitikties vertinimą atsižvelgiama į visas numatytas ir numanomas naudojimo sąlygas.

2. Procedūros, pagal kurias gali būti atliekamas atitikties vertinimas:

a) vertinant gaminio atitiktį priedo 1, 5 arba 6 dalyje nustatytiems reikalavimams – priedo 7 dalyje nustatyta gamybos vidaus kontrolė, jeigu atitiktį visiems reikalavimams, kurių atžvilgiu yra nustatyti darnieji standartai, kurių nuorodos yra paskelbtos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, gamintojas užtikrina taikydamas tuos darniuosius standartus;

b) priedo 8 dalyje nustatytas ES tipo tyrimas, po kurio atliekamas gamybos vidaus kontrole pagrįstas tipo atitikties vertinimas;

c) priedo 9 dalyje nustatyta visišku kokybės užtikrinimu grindžiama atitiktis, išskyrus atvejus, kai vertinama gaminio, kuris yra žaislas, kaip apibrėžta Direktyvoje 2009/48/EB, atitiktis.

14 straipsnis

ES atitikties deklaracija

1. 6 straipsnio 8 dalyje nurodytoje ES atitikties deklaracijoje nurodoma, kad buvo įrodyta gaminio atitiktis priedo 1–6 dalyse nustatytiems reikalavimams, ir, jeigu tai UAS, jos klasė.

2. ES atitikties deklaracija rengiama pagal priedo 11 dalyje nustatytą pavyzdį, joje pateikiami toje dalyje nustatyti elementai ir ji nuolat atnaujinama. Ji išverčiama į valstybės narės, kurios rinkai gaminys pateikiamas ar tiekiamas, reikalaujamą kalbą ar kalbas.

3. 6 straipsnio 8 dalyje nurodytoje supaprastintoje ES atitikties deklaracijoje pateikiami priedo 12 dalyje nustatyti elementai ir ji nuolat atnaujinama. Ji išverčiama į valstybės narės, kurioje gaminys pateikiamas ar tiekiamas rinkai, reikalaujamą kalbą ar kalbas. Visas ES atitikties deklaracijos tekstas pateikiamas interneto adresu, nurodytu supaprastintoje ES atitikties deklaracijoje, valstybės narės, kurioje gaminys pateikiamas ar tiekiamas rinkai, reikalaujama kalba ar kalbomis.

4. Jei gaminiui taikomas daugiau kaip vienas Sąjungos aktas, pagal kurį reikalaujama parengti ES atitikties deklaraciją, parengiama visiems tokiems Sąjungos aktams bendra ES atitikties deklaracija. Toje deklaracijoje nurodomi susiję Sąjungos aktai ir jų paskelbimo nuorodos.

5. Parengęs ES atitikties deklaraciją gamintojas prisiima atsakomybę dėl gaminio atitikties šiame skyriuje nustatytiems reikalavimams.

15 straipsnis

Bendrieji ženklinimo CE ženklu principai

Ženklinimui CE ženklu taikomi bendrieji principai, nustatyti Reglamento (EB) Nr. 765/2008 30 straipsnyje.

16 straipsnis

Ženklinimo CE ženklu, notifikuotosios įstaigos identifikavimo numeriu, UAS klasės identifikavimo ženklu ir garso galios ženklu taisyklės ir sąlygos

1. Gaminys arba prie jo pritvirtinta duomenų lentelė paženklinami CE ženklu taip, kad tas ženklas būtų matomas, įskaitomas ir neištrinamas. Jeigu dėl gaminio dydžio taip paženklinti neįmanoma arba negalima, CE ženklu paženklinama pakuotė.

2. Bepilotis orlaivis ir jo pakuotė paženklinami bepiločio orlaivio identifikavimo ženklu taip, kad tas ženklas būtų matomas, įskaitomas ir neištrinamas, o jo aukštis turi būti ne mažesnis kaip 5 mm. Gaminį draudžiama ženklinti ženklais, žymenimis ar užrašais, dėl kurių trečiosios šalys galėtų klaidingai suprasti klasės identifikavimo ženklo reikšmę arba formą.

3. Jeigu taikytina, bepilotis orlaivis, išskyrus atvejus, kai dėl gaminio dydžio toliau nurodytu būdu jo paženklinti neįmanoma arba negalima, ir pakuotė paženklinami priedo 14 dalyje nustatytu garso galios lygio ženklu taip, kad šis ženklas būtų matomas, įskaitomas ir neištrinamas.

4. CE ženklu, taip pat, jeigu taikytina, garso galios lygio ženklu ir bepiločio orlaivio klasės identifikavimo ženklu gaminys paženklinamas prieš pateikiant jį rinkai.

5. Jei taikoma priedo 9 dalyje nustatyta atitikties vertinimo procedūra, po CE ženklo nurodomas notifikuotosios įstaigos identifikavimo numeris.

Notifikuotosios įstaigos identifikavimo numerį prideda pati notifikuotoji įstaiga arba, vadovaudamasis jos nurodymais, gamintojas arba jo įgaliotasis atstovas.

6. Valstybės narės, naudodamosi esamais mechanizmais, užtikrina, kad būtų teisingai taikoma ženklinimą CE ženklu reglamentuojanti tvarka, o netinkamo to ženklinimo naudojimo atveju imamasi tinkamų veiksmų.

17 straipsnis

Techniniai dokumentai

1. Techniniuose dokumentuose pateikiami visi reikiami duomenys ir informacija apie gamintojo naudotas priemones, kuriomis siekiama užtikrinti, kad gaminys atitiktų priedo 1–6 dalyse nustatytus reikalavimams. Juose pateikiami bent priedo 10 dalyje nustatyti elementai.

2. Techniniai dokumentai parengiami prieš pateikiant gaminį rinkai ir nuolat atnaujinami.

3. Su bet kokia ES tipo tyrimo procedūra arba gamintojo kokybės sistemos vertinimu susiję techniniai dokumentai ir korespondencija rengiami oficialia tos valstybės narės, kurioje yra įsikūrusi notifikuotoji įstaiga, kalba arba kita tai įstaigai priimtina kalba.

4. Jei techniniai dokumentai neatitinka šio straipsnio 1, 2 arba 3 dalies, rinkos priežiūros institucija gali paprašyti gamintojo arba importuotojo pasirūpinti, kad jai priimtina įstaiga gamintojo arba importuotojo lėšomis per nustatytą laikotarpį atliktų bandymus, kad būtų galima patikrinti gaminio atitiktį jam taikomiems priedo 1–6 dalių reikalavimams.

4 SKIRSNIS

Pranešimas apie atitikties vertinimo įstaigas

18 straipsnis

Pranešimas

Valstybės narės Komisijai ir kitoms valstybėms narėms praneša apie įstaigas, kurios kaip trečiosios šalys yra įgaliotos pagal šį skyrių atlikti atitikties vertinimo užduotis.

19 straipsnis

Notifikuojančiosios institucijos

1. Valstybė narė paskiria notifikuojančiąją instituciją, kuri atsako už atitikties vertinimo įstaigų vertinimo ir pranešimo apie jas bei notifikuotųjų įstaigų stebėsenos, įskaitant 24 straipsnio laikymosi stebėseną, procedūrų nustatymą ir taikymą.

2. Valstybė narė gali nuspręsti, kad 1 dalyje nurodytą vertinimą ir stebėseną vykdytų nacionalinė akreditavimo įstaiga, apibrėžta Reglamente (EB) Nr. 765/2008.

3. Jeigu notifikuojančioji institucija paveda arba kitaip patiki atlikti 1 dalyje nurodytą vertinimą, pranešimą ar stebėseną įstaigai, kuri nėra Vyriausybinis subjektas, ši įstaiga turi būti juridinis asmuo ir *mutatis mutandis* atitikti 20 straipsnyje nustatytus reikalavimus. Be to, ji turi būti apsidraudusi su savo vykdoma veikla susijusią atsakomybę.

4. Notifikuojančioji institucija prisiima visą atsakomybę už užduotis, kurias atlieka 3 dalyje nurodyta įstaiga.

20 straipsnis

Notifikuojančiosioms institucijoms taikomi reikalavimai

1. Notifikuojančiajai institucijai taikomi reikalavimai:

a) ji turi būti įsteigta taip, kad nekiltų jos ir atitikties vertinimo įstaigų interesų konflikto;

b) jos veikla turi būti organizuojama ir valdoma taip, kad būtų objektyvi ir nešališka;

c) jos organizacinė struktūra turi būti tokia, kad kiekvieną sprendimą, susijusį su pranešimu apie atitikties vertinimo įstaigą, priimtų kompetentingi, tačiau kiti nei vertinimą atlikę asmenys;

d) ji neturi siūlyti ar vykdyti jokios veiklos, kurią vykdo atitikties vertinimo įstaigos, ir neturi teikti konsultavimo paslaugų komerciniu ar konkurenciniu pagrindu;

e) ji turi užtikrinti informacijos, kurią gauna, konfidencialumą;

f) joje turi būti pakankamai kompetentingų darbuotojų, galinčių tinkamai atlikti jos užduotis.

21 straipsnis

Notifikuojančiųjų institucijų pareiga informuoti

1. Valstybės narės informuoja Komisiją apie jų taikomas atitikties vertinimo įstaigų vertinimo, pranešimo ir notifikuotųjų įstaigų stebėsenos procedūras, taip pat apie susijusius jų pakeitimus.

2. Komisija viešai paskelbia šią informaciją.

22 straipsnis

Notifikuotosioms įstaigoms taikomi reikalavimai

1. Pranešimo tikslais atitikties vertinimo įstaiga turi atitikti 2–11 dalyse nustatytus reikalavimus.

2. Atitikties vertinimo įstaiga turi būti įsteigta pagal valstybės narės nacionalinę teisę ir būti juridinis asmuo.

3. Atitikties vertinimo įstaiga turi būti trečiosios šalies įstaiga, nepriklausoma nuo jos vertinamos organizacijos.

Įstaiga, priklausanti verslo asociacijai arba profesinei federacijai, atstovaujančiai įmonėms, susijusioms su jos vertinamo gaminio projektavimu, gamyba, tiekimu, surinkimu, naudojimu ar priežiūra, gali būti laikoma tokia įstaiga, jeigu įrodoma, kad ji yra nešališka ir nėra jokio interesų konflikto.

4. Atitikties vertinimo įstaiga, jos aukščiausiojo lygio vadovai ir už atitikties vertinimo užduotis atsakingi darbuotojai negali būti vertinamo gaminio projektuotojai, gamintojai, tiekėjai, montuotojai, pirkėjai, savininkai, naudotojai ar prižiūrėtojai, ar bet kurios iš tų šalių atstovai. Tai netrukdo atitikties vertinimo įstaigai naudoti įvertinto gaminio, kuris yra būtinas jos veiklai, ar tokį gaminį naudoti asmeniniais tikslais.

Atitikties vertinimo įstaiga, jos aukščiausiojo lygio vadovai ir už atitikties vertinimo užduotis atsakingi darbuotojai tiesiogiai nedalyvauja projektuojant, gaminant ar konstruojant, parduodant, montuojant, naudojant tą gaminį ar atliekant jo techninę priežiūrą, taip pat negali atstovauti šioje veikloje dalyvaujančioms šalims. Jie nesiima jokios veiklos, kuri prieštarautų jų sprendimo, susijusio su atitikties vertinimo veikla, dėl kurios apie juos pranešta, nepriklausomumui ar sąžiningumui. Tai visų pirma taikoma konsultavimo paslaugoms.

Atitikties vertinimo įstaiga užtikrina, kad jai pavaldžių įstaigų ar subrangovų veikla nedarytų poveikio jos atitikties vertinimo veiklos konfidencialumui, objektyvumui ar nešališkumui.

5. Atitikties vertinimo veiklą vykdanti atitikties vertinimo įstaiga ir jos darbuotojai atitikties vertinimo veiklą vykdo laikydamiesi griežčiausių profesinio sąžiningumo reikalavimų, turi reikiamą konkrečios srities techninę kompetenciją ir nepasiduoda jokiam spaudimui ar paskatoms, visų pirma finansinėms, kurie galėtų paveikti jų sprendimą ar atitikties vertinimo veiklos rezultatus, ypač jei spaudimą daro ir paskatas siūlo šios veiklos rezultatais suinteresuoti asmenys ar asmenų grupės.

6. Atitikties vertinimo įstaiga turi būti pajėgi atlikti visas atitikties vertinimo užduotis, kurios jai yra pavestos pagal priedo 8 arba 9 dalį ir kurioms atlikti apie ją yra pranešta, neatsižvelgiant į tai, ar tas užduotis atlieka pati atitikties vertinimo įstaiga, ar jos yra atliekamos įstaigos vardu ir atsakomybe.

Atitikties vertinimo įstaiga kiekvienai atitikties vertinimo procedūrai atlikti, taip pat kiekvienos gaminio, dėl kurio ji buvo notifikuota, rūšies ar kategorijos atveju, visada turi:

a) turėti reikalingų darbuotojų, turinčių techninių žinių ir pakankamai tinkamos patirties atitikties vertinimo užduotims atlikti;

b) turėti reikalingų procedūrų, pagal kurias atliekama atitikties vertinimo veikla, aprašymus, taip užtikrinant skaidrumą ir galimybę tas procedūras atkurti; taikyti tinkamą politiką ir procedūras, kuriomis būtų užtikrintas užduočių, kurias ji atlieka kaip notifikuotoji įstaiga, ir kitų jos užduočių atskyrimas;

c) turėti reikalingų procedūrų, pagal kurias ji galėtų vykdyti savo veiklą tinkamai atsižvelgdama į įmonės dydį, veiklos sektorių ir struktūrą, atitinkamo gaminio sudėtingumą ir į tai, ar gamybos procesas yra masinis, ar serijinis.

Atitikties vertinimo įstaiga turi turėti priemonių, būtinų su atitikties vertinimo veikla susijusioms techninėms ir administracinėms užduotims tinkamai atlikti, ir galimybę naudotis visa reikiama įranga ar įrenginiais.

7. Už atitikties vertinimo užduočių vykdymą atsakingi darbuotojai turi:

a) turėti tinkamą techninį ir profesinį parengimą, apimantį visą atitinkamų rūšių atitikties vertinimo veiklą, dėl kurios yra pranešta apie atitikties vertinimo įstaigą;

b) pakankamai gerai išmanyti atliekamo vertinimo reikalavimus ir turėti tinkamus įgaliojimus tiems vertinimams atlikti;

c) turėti reikiamų žinių apie taikomus darniuosius standartus ir atitinkamas Sąjungos derinamųjų teisės aktų nuostatas bei juos išmanyti;

d) turėti gebėjimų rengti ES tipo tyrimo sertifikatus ir kokybės sistemos patvirtinimus, įrašus ir ataskaitas, kuriais patvirtinamas vertinimo atlikimo faktas.

8. Užtikrinamas atitikties vertinimo įstaigų, jų aukščiausiojo lygio vadovų ir darbuotojų, atsakingų už atitikties vertinimo užduočių atlikimą, nešališkumas.

Atitikties vertinimo įstaigos aukščiausiojo lygio vadovų ir darbuotojų, atsakingų už atitikties vertinimo užduočių atlikimą, atlyginimas neturi priklausyti nuo atliktų vertinimų skaičiaus ar rezultatų.

9. Atitikties vertinimo įstaigos apsidraudžia atsakomybės draudimu, išskyrus atvejus, kai atsakomybę pagal nacionalinės teisės aktus prisiima valstybė narė arba kai pati valstybė narė tiesiogiai atsako už atitikties vertinimą.

10. Atitikties vertinimo įstaigos darbuotojai laikosi profesinės paslapties reikalavimo, taikomo visai informacijai, kurią jie gauna atlikdami užduotis pagal priedo 8 ir 9 dalis ar bet kurią nacionalinės teisės nuostatą, kuria šis reikalavimas įgyvendinamas, išskyrus atvejus, susijusius su valstybės narės, kurioje vykdoma veikla, kompetentingomis institucijomis. Turi būti saugomos nuosavybės teisės.

11. Atitikties vertinimo įstaigos dalyvauja atitinkamoje standartizacijos veikloje, su UAS ir dažnių planavimu susijusioje reguliavimo veikloje ir notifikuotųjų įstaigų koordinavimo grupės, sudarytos pagal atitinkamus derinamuosius Sąjungos teisės aktus, veikloje arba užtikrina, kad jų darbuotojai, atsakingi už atitikties vertinimo užduočių atlikimą, būtų informuoti apie tą veiklą, o tos grupės priimtus administracinius sprendimus ir parengtus dokumentus jos taiko kaip bendrąsias gaires.

23 straipsnis

Notifikuotųjų įstaigų atitikties prielaida

Kai atitikties vertinimo įstaiga įrodo, kad atitinka kriterijus, nustatytus atitinkamuose darniuosiuose standartuose ar jų dalyse, kurių nuorodos paskelbtos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, laikoma, kad ji atitinka 22 straipsnyje nustatytus reikalavimus tiek, kiek taikytini darnieji standartai apima tuos reikalavimus.

24 straipsnis

Notifikuotųjų įstaigų pavaldžiosios įstaigos ir notifikuotųjų įstaigų sudaromos subrangos sutartys

1. Jei notifikuotoji įstaiga konkrečias užduotis, susijusias su atitikties vertinimu, paveda atlikti subrangovui arba pavaldžiajai įstaigai, ji užtikrina, kad subrangovas ar pavaldžioji įstaiga atitiktų 22 straipsnyje nustatytus reikalavimus, ir apie tai praneša notifikuojančiajai institucijai.

2. Notifikuotoji įstaiga prisiima visą atsakomybę už subrangovų ar pavaldžiųjų įstaigų atliekamas užduotis, neatsižvelgiant į tai, kur jie yra įsisteigę.

3. Pavesti darbą subrangovui arba pavaldžiajai įstaigai galima tik gavus kliento sutikimą.

4. Notifikuotoji įstaiga saugo atitinkamus dokumentus, susijusius su subrangovo ar pavaldžiosios įstaigos kvalifikacijos vertinimu ir jo (jos) pagal priedo 8 ir 9 dalis atliktu darbu, kad notifikuojančioji institucija galėtų juos patikrinti.

25 straipsnis

Pranešimo paraiška

1. Atitikties vertinimo įstaiga pranešimo paraišką pateikia valstybės narės, kurioje yra įsisteigusi, notifikuojančiajai institucijai.

2. Prie pranešimo paraiškos pridedamas atitikties vertinimo veiklos, atitikties vertinimo modulio ar modulių ir gaminio, kurį vertinti ta įstaiga teigia turinti kompetencijos, aprašymas, taip pat nacionalinės akreditavimo įstaigos išduotas akreditacijos sertifikatas, kuriuo patvirtinama, kad atitikties vertinimo įstaiga atitinka 22 straipsnyje nustatytus reikalavimus.

26 straipsnis

Pranešimo procedūra

1. Notifikuojančiosios institucijos gali pranešti tik apie tas atitikties vertinimo įstaigas, kurios atitinka 22 straipsnyje nustatytus reikalavimus.

2. Jos pranešimus apie atitikties vertinimo įstaigas Komisijai ir kitoms valstybėms narėms siunčia naudodamosi Komisijos parengta ir prižiūrima elektroninio notifikavimo priemone.

3. Pranešime pateikiama išsami informacija apie atitikties vertinimo veiklą, atitikties vertinimo modulį ar modulius, atitinkamą gaminį ir atitinkamo akreditacijos sertifikato išdavimą.

4. Atitinkama įstaiga gali vykdyti notifikuotosios įstaigos veiklą tik tuo atveju, jeigu per dvi savaites po pranešimo Komisija ar kitos valstybės narės nepareiškia prieštaravimų.

5. Tik tokia įstaiga pagal šį skyrių laikoma notifikuotąja įstaiga.

6. Notifikuojančioji institucija Komisijai ir kitoms valstybėms narėms praneša apie visus vėlesnius atitinkamus pranešimo pakeitimus.

27 straipsnis

Notifikuotųjų įstaigų identifikavimo numeriai ir sąrašai

1. Komisija notifikuotajai įstaigai suteikia identifikavimo numerį.

2. Komisija suteikia tik vieną identifikavimo numerį – net ir tuo atveju, kai apie įstaigą yra pranešta pagal kelis Sąjungos aktus.

3. Komisija viešai paskelbia įstaigų, apie kurias pranešta pagal šį reglamentą, sąrašą ir nurodo joms suteiktus identifikavimo numerius ir veiklą, kuriai atlikti apie jas yra pranešta.

Komisija užtikrina, kad tas sąrašas būtų nuolat atnaujinamas.

28 straipsnis

Pranešimų pakeitimai

1. Jei notifikuojančioji institucija išsiaiškina arba jai yra pranešama, kad notifikuotoji įstaiga nebeatitinka 22 straipsnyje nustatytų reikalavimų arba kad ji nevykdo savo pareigų, notifikuojančioji institucija atitinkamai apriboja, laikinai sustabdo arba panaikina pranešimo galiojimą, atsižvelgdama į reikalavimų nesilaikymo arba pareigų nevykdymo sunkumą. Apie tai ji nedelsdama informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares.

2. Jeigu pranešimo galiojimas apribojamas, laikinai sustabdomas ar atšaukiamas arba kai notifikuotoji įstaiga nutraukia veiklą, notifikuojančioji valstybė narė imasi tinkamų priemonių siekdama užtikrinti, kad tos įstaigos bylos būtų perduotos tvarkyti kitai notifikuotajai įstaigai arba saugomos, kad su jomis galėtų susipažinti prašymą pateikusios atsakingos notifikuojančiosios institucijos ir rinkos priežiūros institucijos.

29 straipsnis

Notifikuotųjų įstaigų kompetencijos ginčijimas

1. Komisija nagrinėja visus atvejus, kai jai kyla abejonių arba kai jai pranešama apie abejones dėl notifikuotosios įstaigos kompetencijos arba dėl to, ar notifikuotoji įstaiga vis dar atitinka jai taikomus reikalavimus ir vykdo jai pavestas pareigas.

2. Komisijos prašymu notifikuojančioji valstybė narė pateikia Komisijai visą informaciją, susijusią su pranešimo pagrindu arba atitinkamos notifikuotosios įstaigos kompetencijos patvirtinimu.

3. Komisija užtikrina, kad visa neskelbtina informacija, gauta atliekant tyrimą, būtų tvarkoma konfidencialiai.

4. Jeigu Komisija sužino, kad notifikuotoji įstaiga neatitinka arba nebeatitinka jos notifikavimo reikalavimų, Komisija atitinkamai praneša apie tai notifikuojančiajai valstybei narei ir paprašo imtis būtinų taisomųjų priemonių, įskaitant notifikavimo panaikinimą, jei būtina.

30 straipsnis

Notifikuotųjų įstaigų veiklos pareigos

1. Notifikuotosios įstaigos atlieka atitikties vertinimus pagal priedo 8 ir 9 dalyse nustatytas atitikties vertinimo procedūras.

2. Atitikties vertinimas atliekamas laikantis proporcingumo principo, stengiantis išvengti nereikalingos naštos ekonominės veiklos vykdytojams. Atitikties vertinimo įstaigos savo veiklą vykdo tinkamai atsižvelgdamos į įmonės dydį, jos veiklos sektorių, jos struktūrą, atitinkamo gaminio sudėtingumą ir į tai, ar gamybos procesas yra masinis, ar serijinis.

Vis dėlto jos veikia pakankamai griežtai ir užtikrina tokį apsaugos lygį, kokio reikia bepiločio orlaivio arba UAS atitikčiai šiam skyriui užtikrinti.

3. Jei notifikuotoji įstaiga nustato, kad gamintojas neįvykdė priedo 1–6 dalyse arba atitinkamuose darniuosiuose standartuose ar kitose techninėse specifikacijose nustatytų reikalavimų, ji reikalauja, kad tas gamintojas imtųsi tinkamų taisomųjų priemonių, ir neišduoda ES tipo tyrimo sertifikato arba kokybės sistemos patvirtinimo.

4. Jeigu po ES tipo tyrimo sertifikato arba kokybės sistemos patvirtinimo išdavimo notifikuotoji įstaiga, vykdydama atitikties stebėseną, nustato, kad gaminys nebeatitinka reikalavimų, ji reikalauja, kad gamintojas imtųsi reikiamų taisomųjų priemonių, ir prireikus laikinai sustabdo arba panaikina ES tipo tyrimo sertifikato arba kokybės sistemos patvirtinimo galiojimą.

5. Jei taisomųjų priemonių nesiimama arba jos nedaro reikiamo poveikio, notifikuotoji įstaiga prireikus apriboja, laikinai sustabdo arba panaikina ES tipo tyrimo sertifikato arba kokybės sistemos patvirtinimo galiojimą.

31 straipsnis

Notifikuotųjų įstaigų sprendimų apskundimas

Notifikuotoji įstaiga užtikrina, kad būtų nustatyta skaidri ir prieinama jų priimtų sprendimų apskundimo procedūra.

32 straipsnis

Notifikuotųjų įstaigų pareiga informuoti

1. Notifikuotoji įstaiga informuoja notifikuojančiąją instituciją apie:

a) kiekvieną atsisakymą išduoti ES tipo tyrimo sertifikatą arba kokybės sistemos patvirtinimą, jų galiojimo apribojimą, laikiną sustabdymą ar panaikinimą pagal priedo 8 ir 9 dalių reikalavimus;

b) visas aplinkybes, turinčias įtakos pranešimo taikymo sričiai ar sąlygoms;

c) kiekvieną prašymą suteikti informacijos, kurį jos gavo iš rinkos priežiūros institucijų dėl atitikties vertinimo veiklos;

d) jei prašoma, atitikties vertinimo veiklą, vykdytą pagal suteiktus įgaliojimus, ir bet kokią kitą veiklą, pvz., tarpvalstybiniu mastu vykdytą veiklą ir subrangą.

2. Notifikuotosios įstaigos, laikydamosi priedo 8 ir 9 dalių reikalavimų, kitoms pagal šį skyrių notifikuotosioms įstaigoms, vykdančioms panašią tokių pačių kategorijų bepiločių orlaivių arba UAS atitikties vertinimo veiklą, teikia informaciją klausimais, susijusiais su neigiamais ir, jei prašoma, teigiamais atitikties vertinimo rezultatais.

3. Notifikuotosios įstaigos vykdo priedo 8 ir 9 dalyse nustatytas pareigas informuoti.

33 straipsnis

Keitimasis patirtimi

Komisija pasirūpina, kad būtų organizuojamas valstybių narių nacionalinių institucijų, atsakingų už pranešimo politiką, keitimasis patirtimi.

34 straipsnis

Notifikuotųjų įstaigų veiklos koordinavimas

1. Komisija užtikrina deramą įstaigų, apie kurias pranešta pagal šį skyrių, veiklos koordinavimą ir bendradarbiavimą ir tai, kad šis koordinavimas ir bendradarbiavimas tinkamai vyktų sektoriaus notifikuotųjų įstaigų grupėje.

2. Tos grupės darbe notifikuotosios įstaigos dalyvauja tiesiogiai arba per paskirtus atstovus.

5 SKIRSNIS

Sąjungos rinkos priežiūra, į Sąjungos rinką patenkančių gaminių kontrolė ir Sąjungos apsaugos procedūra

35 straipsnis

Sąjungos rinkos priežiūra ir į Sąjungos rinką patenkančių gaminių kontrolė

1. Valstybės narės organizuoja ir vykdo Sąjungos rinkai pateiktų gaminių priežiūrą pagal Reglamento (EB) Nr. 765/2008 15 straipsnio 3 dalį ir 16–26 straipsnius.

2. Valstybės narės organizuoja ir vykdo į Sąjungos rinką patenkančių gaminių tikrinimą pagal Reglamento (EB) Nr. 765/2008 15 straipsnio 5 dalį ir 27, 28 ir 29 straipsnius.

3. Valstybės narės užtikrina, kad jų rinkos priežiūros ir sienų kontrolės institucijos saugos klausimais bendradarbiautų su kompetentingomis institucijomis, paskirtomis pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/947 17 straipsnį, ir sukurtų tinkamus tarpusavio ryšių palaikymo ir veiksmų derinimo mechanizmus, kuo geriau panaudodamos informaciją, esančią pranešimo apie įvykius sistemoje, nustatytoje Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 376/2014 ([14]), ir informacines sistemas, nustatytas Reglamento (EB) Nr. 765/2008 22 ir 23 straipsniuose.

36 straipsnis

Nacionaliniu lygmeniu pavojų keliantiems gaminiams taikoma procedūra

1. Jeigu vienos valstybės narės rinkos priežiūros institucijos imasi veiksmų pagal Reglamento (EB) Nr. 765/2008 20 straipsnį arba turi pakankamo pagrindo manyti, kad gaminys kelia pavojų žmonių sveikatai ar saugai arba kitų su viešojo intereso apsauga susijusių aspektų, patenkančių į šio skyriaus taikymo sritį, požiūriu, jos atlieka su atitinkamu gaminiu susijusį vertinimą, apimantį visus taikomus reikalavimus, nustatytus šiame skyriuje. Atitinkami ekonominės veiklos vykdytojai prireikus tuo tikslu bendradarbiauja su rinkos priežiūros institucijomis.

Jeigu atlikdamos pirmoje pastraipoje nurodytą vertinimą rinkos priežiūros institucijos nustato, kad gaminys neatitinka šiame skyriuje nustatytų reikalavimų, jos nedelsdamos pareikalauja, kad susijęs ekonominės veiklos vykdytojas imtųsi visų būtinų taisomųjų veiksmų, kad užtikrintų gaminio atitiktį tiems reikalavimams, pašalintų gaminį iš rinkos arba jį atšauktų per pagrįstą laikotarpį, kurį jos nustato atsižvelgdamos į pavojaus pobūdį.

Rinkos priežiūros institucijos apie tai informuoja atitinkamą notifikuotąją įstaigą.

Šios dalies antroje pastraipoje nurodytoms priemonėms taikomas Reglamento (EB) Nr. 765/2008 21 straipsnis.

2. Jei rinkos priežiūros institucijos mano, kad neatitiktis neapsiriboja jų nacionaline teritorija, apie vertinimo rezultatus ir veiksmus, kurių jų nurodymu turi imtis ekonominės veiklos vykdytojai, jos informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares.

3. Ekonominės veiklos vykdytojas užtikrina, kad visų tinkamų taisomųjų veiksmų būtų imtasi visų atitinkamų gaminių, kuriuos jis tiekė rinkai visoje Sąjungoje, atžvilgiu.

4. Jeigu per 1 dalies antroje pastraipoje nurodytą laikotarpį atitinkamas ekonominės veiklos vykdytojas nesiima tinkamų taisomųjų veiksmų, rinkos priežiūros institucijos imasi visų tinkamų laikinųjų priemonių, kad būtų uždraustas arba apribotas gaminio tiekimas jų nacionalinei rinkai, kad gaminys būtų pašalintas iš rinkos arba atšauktas.

Rinkos priežiūros institucijos apie tas priemones nedelsdamos informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares.

5. Teikiant 4 dalyje nurodytą informaciją pateikiami visi turimi duomenys, visų pirma – duomenys, kurių reikia reikalavimų neatitinkančiam gaminiui identifikuoti, gaminio kilmė, įtariama neatitiktis ir keliamo pavojaus pobūdis, nacionaliniu lygmeniu taikomų priemonių pobūdis ir trukmė, taip pat atitinkamo ekonominės veiklos vykdytojo pateikti argumentai. Visų pirma rinkos priežiūros institucijos nurodo, ar neatitiktis sietina su viena iš šių priežasčių:

a) gaminys neatitinka 4 straipsnyje nustatytų reikalavimų;

b) 12 straipsnyje nurodytų darniųjų standartų trūkumai.

6. Kitos nei pagal šį straipsnį procedūrą inicijavusi valstybės narės nedelsdamos praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie visas priemones, kurių ėmėsi, ir pateikia visą turimą papildomą informaciją, susijusią su atitinkamo gaminio neatitiktimi, ir, jei nesutinka su priimta nacionaline priemone, pateikia prieštaravimus.

([14]) 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 376/2014 dėl pranešimo apie civilinės aviacijos įvykius, jų analizės ir tolesnės veiklos, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 996/2010 ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/42/EB ir Komisijos reglamentai (EB) Nr. 1321/2007 ir (EB) Nr. 1330/2007 (OL L 122, 2014 4 24, p. 18).

7. Jeigu per tris mėnesius nuo 5 dalyje nurodytos informacijos gavimo nei valstybė narė, nei Komisija nepareiškia prieštaravimo dėl laikinosios priemonės, kurią taiko valstybė narė, ta priemonė laikoma pagrįsta.

8. Valstybės narės užtikrina, kad atitinkamo gaminio atžvilgiu būtų imtasi reikiamų ribojamųjų priemonių, kaip antai gaminys būtų nedelsiant pašalintas iš rinkos.

37 straipsnis

Sąjungos apsaugos procedūra

1. Jeigu, užbaigus 36 straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatytą procedūrą, dėl priemonės, kurios ėmėsi valstybė narė, pareiškiama prieštaravimų arba jeigu Komisija nusprendžia, kad nacionalinė priemonė prieštarauja Sąjungos teisės aktams, Komisija nedelsdama pradeda konsultacijas su valstybėmis narėmis ir atitinkamu ekonominės veiklos vykdytoju ar vykdytojais ir įvertina tą nacionalinę priemonę. Remdamasi to vertinimo rezultatais, Komisija sprendžia, ar nacionalinė priemonė yra pagrįsta.

Komisija savo sprendimą skiria visoms valstybėms narėms ir nedelsdama apie jį praneša joms ir atitinkamam ekonominės veiklos vykdytojui ar vykdytojams.

2. Jei nacionalinė priemonė laikoma pagrįsta, visos valstybės narės imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad reikalavimų neatitinkantis gaminys būtų pašalintas arba atšauktas iš jų rinkos, ir apie tai informuoja Komisiją. Jei nacionalinė priemonė laikoma nepagrįsta, atitinkama valstybė narė tą priemonę atšaukia.

3. Jei nacionalinė priemonė laikoma pagrįsta, o gaminio neatitiktis siejama su darniųjų standartų trūkumais, nurodytais šio reglamento 36 straipsnio 5 dalies b punkte, Komisija taiko Reglamento (ES) Nr. 1025/2012 11 straipsnyje numatytą procedūrą.

38 straipsnis

Reikalavimus atitinkantis gaminys, kuris kelia pavojų

1. Jeigu valstybė narė, atlikusi vertinimą pagal 36 straipsnio 1 dalį, nustato, kad šio skyriaus reikalavimus atitinkantis gaminys vis dėlto kelia pavojų žmonių sveikatai ir saugai arba kitiems su viešojo intereso apsauga susijusiems aspektams, kuriems taikomas šis skyrius, ji pareikalauja, kad atitinkamas ekonominės veiklos vykdytojas imtųsi visų tinkamų priemonių, kuriomis būtų užtikrinta, kad atitinkamas rinkai pateiktas gaminys nebekeltų pavojaus, pašalintų gaminį iš rinkos arba jį atšauktų per pagrįstą laikotarpį, kurį ji gali nustatyti atsižvelgdama į pavojaus pobūdį.

2. Ekonominės veiklos vykdytojas užtikrina, kad taisomųjų veiksmų būtų imtasi visų atitinkamų gaminių, kuriuos jis tiekė rinkai visoje Sąjungoje, atžvilgiu.

3. Valstybė narė nedelsdama informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares. Ta informacija apima visus turimus duomenis: visų pirma nurodomi atitinkamam gaminiui identifikuoti būtini duomenys, gaminio kilmė ir tiekimo grandinė, susijusio pavojaus pobūdis ir taikomų nacionalinių priemonių pobūdis ir trukmė.

4. Komisija nedelsdama pradeda konsultacijas su valstybėmis narėmis ir atitinkamu ekonominės veiklos vykdytoju ar vykdytojais ir įvertina taikomas nacionalines priemones. Remdamasi to vertinimo rezultatais, Komisija nusprendžia, ar nacionalinė priemonė pagrįsta, ar ne, ir prireikus pasiūlo tinkamas priemones.

5. Komisija savo sprendimą skiria visoms valstybėms narėms ir nedelsdama apie jį praneša joms ir atitinkamam ekonominės veiklos vykdytojui ar vykdytojams.

39 straipsnis

Oficialiai pripažinta neatitiktis

1. Nepažeidžiant 36 straipsnio, jei valstybė narė nustato vieną iš toliau nurodytų faktų, susijusių su gaminiais, kuriems taikomas šis skyrius, ji reikalauja, kad atitinkamas ekonominės veiklos vykdytojas pašalintų neatitiktį, susijusią su tuo, kad:

a) gaminys CE ženklu paženklintas pažeidžiant Reglamento (EB) Nr. 765/2008 30 straipsnį arba šio reglamento 15 arba 16 straipsnį;

b) gaminys nepaženklintas CE ženklu arba tipo žymeniu;

c) jei taikoma priedo 9 dalyje nustatyta atitikties vertinimo procedūra, gaminys notifikuotosios įstaigos identifikavimo numeriu paženklintas pažeidžiant 16 straipsnį arba nepaženklintas;

d) gaminys nepaženklintas bepiločio orlaivio klasės identifikavimo ženklu;

e) gaminys nepaženklintas garso galios lygio ženklu, kai to reikalaujama;

f) gaminys nepaženklintas serijos numeriu arba serijos numerio formatas yra netinkamas;

g) nepateiktas vadovas arba informacinis pranešimas;

h) nepateikta arba neparengta ES atitikties deklaracija;

i) ES atitikties deklaracija parengta netinkamai;

j) techninių dokumentų nėra arba yra ne visi techniniai dokumentai;

k) nenurodytas gamintojo pavadinimas, registruotasis prekės pavadinimas arba registruotasis prekės ženklas, interneto svetainės adresas arba pašto adresas.

2. Jeigu 1 dalyje nurodyta neatitiktis nepašalinama, atitinkama valstybė narė imasi visų tinkamų priemonių, kad būtų apribotas arba uždraustas gaminio tiekimas rinkai arba užtikrinta, kad gaminys būtų pašalintas arba atšauktas iš rinkos.

III SKYRIUS

UAS, naudojamos sertifikuotosios ir specialiosios kategorijų veiklai vykdyti

40 straipsnis

UAS, naudojamoms sertifikuotosios ir specialiosios kategorijų veiklai vykdyti, taikomi reikalavimai

1. UAS projektavimas, gamyba ir priežiūra sertifikuojami, jei UAS atitinka vieną iš šių sąlygų:

a) jos matmenys yra ne mažesni kaip 3 m ir ji suprojektuota naudoti virš žmonių sambūrių;

b) ji suprojektuota žmonėms skraidinti;

c) ji suprojektuota pavojingiesiems kroviniams gabenti ir siekiant avarijos atveju sumažinti riziką trečiosioms šalims turi būti užtikrintas jos didelis tvirtumas;

d) ji naudojama specialiosios kategorijos veiklai, apibrėžtai Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/947 5 straipsnyje, vykdyti ir atlikus Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/947 11 straipsnyje nustatytą rizikos vertinimą kompetentingos institucijos išduotame naudojimo leidime nurodoma, kad naudojimo rizika gali būti tinkamai sumažinta tik atlikus UAS sertifikavimą.

2. UAS, kuriai taikomas sertifikavimo reikalavimas, turi atitikti Komisijos reglamentuose (ES) Nr. 748/2012 ([15]), (ES) Nr. 640/2015 ([16]) ir (ES) Nr. 1321/2014 ([17]) nustatytus taikytinus reikalavimus.

3. Jei sertifikavimo reikalavimas pagal 1 dalį UAS netaikomas, specialiosios kategorijos veiklai vykdyti naudojamos UAS techninės galimybės turi atitikti kompetentingos institucijos išduotame naudojimo leidime, Įgyvendimo reglamento (ES) 2019/947 priedo 1 priedėlyje nurodytame standartiniame scenarijuje arba lengvosios UAS naudotojo pažymėjime (angl. *Light UAS Operator Certificate*, LUC) pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/947 priedo C dalį nustatytas technines galimybes.

IV SKYRIUS

UAS naudotojai iš trečiųjų valstybių

41 straipsnis

UAS naudotojai iš trečiųjų valstybių

1. UAS naudotojai, kurių pagrindinė verslo vieta yra trečiojoje valstybėje arba kurie yra įsisteigę arba gyvena trečiojoje valstybėje, naudodami UAS bendro Europos dangaus oro erdvėje, laikosi Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/947.

([15]) 2012 m. rugpjūčio 3 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 748/2012, kuriuo nustatomos orlaivio tinkamumo skraidyti sertifikavimo, orlaivio ir susijusių gaminių, dalių bei prietaisų aplinkosauginio sertifikavimo, taip pat projektavimo ir gamybinių organizacijų sertifikavimo įgyvendinimo taisyklės (OL L 224, 2012 8 21, p. 1).

([16]) 2015 m. balandžio 23 d. Komisijos reglamentas (ES) 2015/640 dėl papildomų tinkamumo skraidyti specifikacijų, susijusių su tam tikro tipo skrydžiais, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 965/2012 (OL L 106, 2015 4 24, p. 18).

([17]) 2014 m. lapkričio 26 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1321/2014 dėl orlaivių nepertraukiamojo tinkamumo skraidyti ir aviacijos produktų, dalių bei prietaisų tinkamumo naudoti ir šias užduotis atliekančių organizacijų bei darbuotojų patvirtinimo (OL L 362, 2014 12 17, p. 1).

2. Trečiosios valstybės UAS naudotojo atžvilgiu kompetentinga institucija yra valstybės narės, kurioje pirmojoje UAS naudotojas ketina vykdyti veiklą, kompetentinga institucija.

3. Nukrypdama nuo 1 dalies, kompetentinga institucija UAS naudojimo skrydžiams Sąjungoje, į Sąjungą arba iš Sąjungos tikslais gali pripažinti nuotolinio piloto kompetencijos pažymėjimą arba UAS naudotojo pažymėjimą, išduotą pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2019/947, arba lygiavertį dokumentą, jeigu:

a) trečioji valstybė paprašo tokio pripažinimo;

b) nuotolinio piloto kompetencijos pažymėjimas arba UAS naudotojo pažymėjimas galioja jį išdavusioje valstybėje ir

c) Komisija, pasikonsultavusi su EASA, įsitikina, kad reikalavimais, kuriais remiantis buvo išduoti minėti pažymėjimai, užtikrinamas toks pat saugos lygis, kaip ir šiuo reglamentu.

V SKYRIUS

Baigiamosios nuostatos

42 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2019 m. kovo 12 d.

Komisijos vardu

Pirmininkas

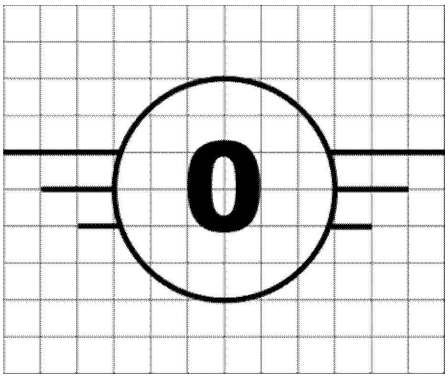
Jean-Claude JUNCKER

PRIEDAS

1 DALIS

C0 klasės bepiločių orlaivių sistemai keliami reikalavimai

C0 klasės UAS paženklinama toliau nurodytu klasės identifikavimo ženklu ant bepiločio orlaivio:

C0 klasės UAS turi atitikti šiuos reikalavimus:

(1) maksimali kilimo masė turi būti mažesnė kaip 250 g, įskaitant krovinį;

(2) horizontaliojo skrydžio greitis turi būti ne didesnis kaip 19 m/s;

(3) didžiausias pasiekiamas aukštis turi būti apribotas iki 120 m virš pakilimo vietos;

(4) UAS eksploatacinės savybės, susijusios su stabilumu, manevringumu ir duomenų perdavimo ryšiu, turi būti tokios, kad nuotolinis pilotas pagal gamintojo nurodymus galėtų saugiai valdyti UAS visomis numatomomis jos naudojimo sąlygomis, įskaitant atvejus, kai sugenda viena, arba, jei taikytina, daugiau sistemų;

(5) UAS turi būti suprojektuota ir sukonstruota taip, kad žmonių sužeidimai, kurie galėtų būti patirti naudojant UAS, būtų kuo mažesni, turi būti vengiama aštrių briaunų, nebent tai techniškai neišvengiama laikantis gerosios projektavimo ir gamybos praktikos. Jei naudojami oro sraigtai, jie turi būti suprojektuoti taip, kad sužeidimai, kuriuos galėtų sukelti oro sraigto mentės, būtų kuo mažesni;

(6) UAS turi būti varoma elektra, vardinė įtampa turi neviršyti 24 V nuolatinės srovės (DC) arba lygiavertės kintamosios srovės (AC) įtampos; pasiekiamų UAS dalių įtampa turi būti ne didesnė kaip 24 V DC arba lygiavertė AC įtampa; vidinė įtampa turi neviršyti 24 V DC arba lygiavertės AC įtampos, nebent būtų užtikrinta, kad dėl sukuriamos įtampos ir srovės nekils pavojaus ir nebus patirta žalingo elektros smūgio net ir pažeidus UAS;

(7) jei yra įdiegtas sekamasis režimas, įjungus šią funkciją bepilotis orlaivis turi laikytis nuo nuotolinio piloto ne didesniu kaip 50 m atstumu ir užtikrinti nuotoliniam pilotui galimybę perimti valdymą;

(8) UAS turi būti pateikiama rinkai su naudojimo vadovu, kuriame būtų:

a) nurodytos šios bepiločio orlaivio charakteristikos (bet nebūtinai apsiribojant tik jomis):

— bepiločio orlaivio klasė;

— bepiločio orlaivio masė (pateikiamas standartinės konfigūracijos aprašymas) ir maksimali kilimo masė;

— bendrosios leidžiamo krovinio charakteristikos, nurodant jo masę, sąsajas su bepiločiu orlaiviu ir kitus galimus apribojimus;

— bepiločio orlaivio nuotolinio valdymo techninė ir programinė įranga;

— bepiločio orlaivio veikimo nutrūkus duomenų perdavimo ryšiui aprašymas;

b) aiškūs naudojimo nurodymai;

c) naudojimo apribojimai (įskaitant, bet ne tik, meteorologines sąlygas ir naudojimą dieną ir (arba) naktį) ir

d) atitinkamas visų pavojų, susijusių su UAS naudojimu, aprašymas, pritaikytas prie naudotojo amžiaus;

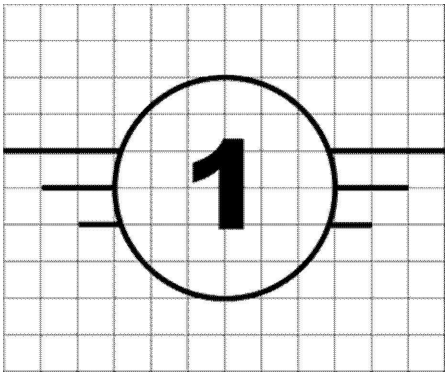
(9) prie UAS turi būti pridėtas Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūros (EASA) informacinis pranešimas, kuriame būtų nurodyti pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2019/947 taikomi apribojimai ir pareigos.

(10) 4, 5 ir 6 punktai netaikomi UAS, kurios yra žaislai, apibrėžti Direktyvoje 2009/48/EB dėl žaislų saugos.

2 DALIS

C1 klasės bepiločių orlaivių sistemai keliami reikalavimai

C1 klasės UAS paženklinama toliau nurodytu klasės identifikavimo ženklu ant bepiločio orlaivio:

C1 klasės UAS turi atitikti šiuos reikalavimus:

(1) UAS turi būti pagaminta iš tokių medžiagų ir jos eksploatacinės ir fizinės savybės turi būti tokios, kad būtų užtikrinta, jog galutiniu greičiu atsitrenkus į žmogaus galvą jai perduodamas energijos kiekis būtų mažesnis kaip 80 J, arba maksimali kilimo masė turi būti mažesnė kaip 900 g, įskaitant krovinį;

(2) horizontaliojo skrydžio greitis turi būti ne didesnis kaip 19 m/s;

(3) didžiausias pasiekiamas aukštis turi būti apribotas iki 120 m virš pakilimo vietos arba turi būti įdiegta sistema, ribojanti pirmiau nurodytą aukštį iki 120 m virš paviršiaus arba pakilimo vietos arba nuotolinio piloto pasirenkamos vertės. Jeigu naudojama pasirenkama vertė, skrydžio metu nuotoliniam pilotui turi būti teikiama aiški informacija apie bepiločio orlaivio aukštį virš paviršiaus arba pakilimo vietos;

(4) UAS eksploatacinės savybės, susijusios su stabilumu, manevringumu ir duomenų perdavimo ryšiu, turi būti tokios, kad nuotolinis pilotas pagal gamintojo nurodymus galėtų saugiai valdyti UAS visomis numatomomis jos naudojimo sąlygomis, įskaitant atvejus, kai sugenda viena arba, jei taikytina, daugiau sistemų;

(5) turi būti užtikrintas būtinasis mechaninis stiprumas, kuriuo būtų atsižvelgta į visus reikiamus saugos veiksnius ir, jei taikytina, užtikrintas gebėjimas išlaikyti bet kokį įtempį, veikiantį naudojamą UAS, išvengiant lūžimo arba deformacijos, dėl kurių sumažėtų bepiločio orlaivio skrydžio sauga;

(6) UAS turi būti suprojektuota ir sukonstruota taip, kad žmonių sužeidimai, kurie galėtų būti patirti naudojant UAS, būtų kuo mažesni, turi būti vengiama aštrių briaunų, nebent tai techniškai neišvengiama laikantis gerosios projektavimo ir gamybos praktikos. Jei naudojami oro sraigtai, jie turi būti suprojektuoti taip, kad sužeidimai, kuriuos galėtų sukelti oro sraigto mentės, būtų kuo mažesni;

(7) nutrūkus duomenų perdavimo ryšiui turi būti taikomas patikimas iš anksto žinomas metodas, kuriuo būtų atkuriamas bepiločio orlaivio duomenų perdavimo ryšys arba pabaigiamas bepiločio orlaivio skrydis, sumažinant poveikį trečiosioms šalims ore ir ant žemės;

(8) jeigu tai ne bepilotis orlaivis su nejudamaisiais sparnais, pagal 13 dalį nustatytas garantuotasis A svertinis garso galios lygis L_{WA} turi neviršyti 15 dalyje nustatytų lygių;

(9) jeigu tai ne bepilotis orlaivis su nejudamaisiais sparnais, pagal 14 dalies reikalavimus ant bepiločio orlaivio ir (arba) jo pakuotės turi būti nurodytas garantuotasis A svertinis garso galios lygis;

(10) UAS turi būti varoma elektra, vardinė įtampa turi neviršyti 24 V DC arba lygiavertės AC įtampos; pasiekiamų UAS dalių įtampa turi būti ne didesnė kaip 24 V DC arba lygiavertė AC įtampa; vidinė įtampa turi neviršyti 24 V DC arba lygiavertės AC įtampos, nebent būtų užtikrinta, kad dėl sukuriamos įtampos ir srovės nekils pavojaus ir nebus patirta žalingo elektros smūgio net ir pažeidus UAS;

(11) UAS turi būti aiškiai paženklinta unikaliu fiziniu serijos numeriu, atitinkančiu standartą ANSI/CTA-2063 *Small Unmanned Aerial Systems Serial Numbers* („Mažų bepiločių orlaivių sistemų serijos numeriai“);

(12) turi būti įdiegta tiesioginio nuotolinio identifikavimo sistema, kuri atitiktų tokius reikalavimus:

a) užtikrintų galimybę pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/947 14 straipsnį įkelti UAS naudotojo registracijos numerį ir tik pagal registracijos sistemos palaikomą procedūrą;

b) realiuoju laiku visą skrydžio laiką užtikrintų, kad iš bepiločio orlaivio pagal atvirą dokumentais patvirtintą duomenų perdavimo protokolą periodiškai būtų tiesiogiai perduodami toliau nurodyti duomenys, kuriuos tame ryšio diapazone galėtų tiesiogiai priimti esami mobilieji įrenginiai:

i UAS naudotojo registracijos numeris;

ii unikalus fizinis bepiločio orlaivio serijos numeris, atitinkantis standartą ANSI/CTA-2063;

iii bepiločio orlaivio geografinė padėtis ir jo aukštis virš paviršiaus arba pakilimo vietos;

iv bepiločio orlaivio kursas, išmatuotas laikrodžio rodyklės judėjimo kryptimi nuo tikrosios šiaurės krypties, ir greitis žemės atžvilgiu; ir

v nuotolinio piloto geografinė padėtis arba, jeigu ji nežinoma, pakilimo vietos geografinė padėtis;

c) užtikrintų, kad naudotojas negalėtų pakeisti b punkto ii, iii, iv ir v papunkčiuose nurodytų duomenų;

(13) turi būti įdiegta geografinio orientavimo sistema, kuri atitiktų tokius reikalavimus:

a) turėtų sąsają duomenims su informacija apie oro erdvės ribas, susijusias su bepiločio orlaivio padėtimi ir aukščiu, nustatytas pagal geografines zonas, kaip apibrėžta Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/947 15 straipsnyje, įkelti ir atnaujinti, užtikrinančią, kad nepablogėtų tų duomenų įkėlimo arba atnaujinimo procesas ir nesumažėtų jų patikimumas;

b) įspėtų nuotolinį pilotą apie nustatytą galimą oro erdvės ribų pažeidimą ir

c) informuotų nuotolinį pilotą apie bepiločio orlaivio būklę ir įspėtų, kai jo padėties nustatymo arba navigacijos sistemos negali užtikrinti tinkamo geografinio orientavimo sistemos veikimo;

(14) jeigu bepiločiame orlaivyje yra įdiegta funkcija, ribojanti jo galimybę patekti į tam tikras oro erdvės zonas arba dalis, ši funkcija turi veikti taip, kad būtų užtikrinta sklandi jos sąveika su bepiločio orlaivio skrydžio valdymo sistema, neigiamai nepaveikiant skrydžio saugos; be to, nuotolinis pilotas turi būti aiškiai informuojamas apie atvejus, kai ši funkcija neleidžia bepiločiam orlaiviui patekti į minėtas oro erdvės zonas arba dalis;

(15) UAS turi aiškiai įspėti nuotolinį pilotą, kai bepiločio orlaivio arba jo valdymo stoties baterija nusenka iki žemo lygio, kad nuotolinis pilotas turėtų pakankamai laiko saugiai nutupdyti bepilotį orlaivį;

(16) turi būti įrengti žibintai, užtikrinantys galimybę:

a) valdyti bepilotį orlaivį;

b) pastebėti bepilotį orlaivį naktį, naudojant tokią žibintų konstrukciją, kad ant žemės esantis asmuo galėtų atskirti bepilotį orlaivį nuo pilotuojamo orlaivio;

(17) jei yra įdiegtas sekamasis režimas, įjungus šią funkciją bepilotis orlaivis turi laikytis nuo nuotolinio piloto ne didesniu kaip 50 m atstumu ir užtikrinti nuotoliniam pilotui galimybę perimti valdymą;

(18) UAS turi būti pateikiama rinkai su naudojimo vadovu, kuriame būtų:

a) nurodytos šios bepiločio orlaivio charakteristikos (bet nebūtinai apsiribojant tik jomis):

— bepiločio orlaivio klasė;

— bepiločio orlaivio masė (pateikiamas standartinės konfigūracijos aprašymas) ir maksimali kilimo masė;

— bendrosios leidžiamo krovinio charakteristikos, nurodant jo masę, sąsajas su bepiločiu orlaiviu ir kitus galimus apribojimus;

— bepiločio orlaivio nuotolinio valdymo techninė ir programinė įranga;

— nuoroda į duomenų perdavimo protokolą, taikomą tiesioginio nuotolinio identifikavimo signalui skleisti;

— garso galios lygis;

— bepiločio orlaivio veikimo nutrūkus duomenų perdavimo ryšiui aprašymas;

b) aiškūs naudojimo nurodymai;

c) oro erdvės apribojimų įkėlimo procedūra;

d) techninės priežiūros nurodymai;

e) nesklandumų šalinimo procedūros;

f) naudojimo apribojimai (įskaitant, bet ne tik, meteorologines sąlygas ir naudojimą dieną ir (arba) naktį) ir

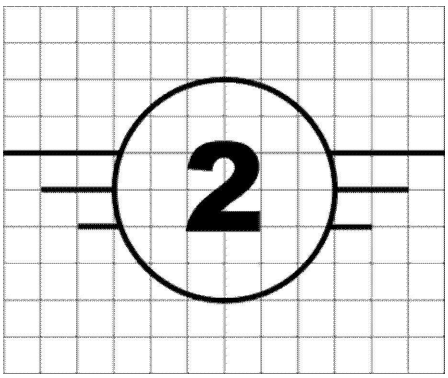
g) atitinkamas visų pavojų, susijusių su UAS naudojimu, aprašymas;

(19) prie UAS turi būti pridėtas Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūros (EASA) informacinis pranešimas, kuriame būtų nurodyti pagal ES teisę taikomi apribojimai ir pareigos.

3 DALIS

C2 klasės bepiločių orlaivių sistemai keliami reikalavimai

C2 klasės UAS paženklinama toliau nurodytu klasės identifikavimo ženklu ant bepiločio orlaivio:

C2 klasės UAS turi atitikti šiuos reikalavimus:

(1) maksimali kilimo masė turi būti mažesnė kaip 4 kg, įskaitant krovinį;

(2) didžiausias pasiekiamas aukštis turi būti apribotas iki 120 m virš pakilimo vietos arba turi būti įdiegta sistema, ribojanti pirmiau nurodytą aukštį iki 120 m virš paviršiaus arba pakilimo vietos arba nuotolinio piloto pasirenkamos vertės. Jeigu naudojama pasirenkama vertė, skrydžio metu nuotoliniam pilotui turi būti teikiama aiški informacija apie bepiločio orlaivio aukštį virš paviršiaus arba pakilimo vietos;

(3) UAS eksploatacinės savybės, susijusios su stabilumu, manevringumu ir duomenų perdavimo ryšiu, turi būti tokios, kad pakankamai kompetentingas nuotolinis pilotas, kaip apibrėžta Įgyvendinimo reglamente (ES) 2019/947, pagal gamintojo nurodymus galėtų saugiai valdyti UAS visomis numatomomis jos naudojimo sąlygomis, įskaitant atvejus, kai sugenda viena arba, jei taikytina, daugiau sistemų;

(4) turi būti užtikrintas būtinasis mechaninis stiprumas, kuriuo būtų atsižvelgta į visus reikiamus saugos veiksnius ir, jei taikytina, užtikrintas gebėjimas išlaikyti bet kokį įtempį, veikiantį naudojamą UAS, išvengiant lūžimo arba deformacijos, dėl kurio (-ios) sumažėtų bepiločio orlaivio skrydžio sauga;

(5) pririšamojo bepiločio orlaivio ištempto lyno ilgis turi būti mažesnis kaip 50 m, o mechaninis stiprumas turi būti:

a) sunkesnio už orą orlaivio – ne mažiau kaip 10 kartų didesnis už tokio orlaivio svorį, esant didžiausiajai masei;

b) lengvesnio už orą orlaivio – ne mažiau kaip keturis kartus didesnis už jėgą, veikiančią esant didžiausiajai statinei traukai ir didžiausiojo leidžiamojo vėjo greičio skrydžio metu sukuriamai aerodinaminei jėgai;

(6) UAS turi būti suprojektuota ir sukonstruota taip, kad žmonių sužeidimai, kurie galėtų būti patirti naudojant UAS, būtų kuo mažesni, turi būti vengiama aštrių briaunų, nebent tai techniškai neišvengiama laikantis gerosios projektavimo ir gamybos praktikos. Jei naudojami oro sraigtai, jie turi būti suprojektuoti taip, kad sužeidimai, kuriuos galėtų sukelti oro sraigto mentės, būtų kuo mažesni;

(7) jeigu tai ne pririšamasis bepilotis orlaivis, nutrūkus duomenų perdavimo ryšiui turi būti taikomas patikimas iš anksto žinomas metodas, kuriuo būtų atkuriamas bepiločio orlaivio duomenų perdavimo ryšys arba pabaigiamas bepiločio orlaivio skrydis sumažinant poveikį trečiosioms šalims ore ir ant žemės;

(8) jeigu tai ne pririšamasis bepilotis orlaivis, turi būti įdiegta duomenų perdavimo ryšio linija, apsaugota nuo neteisėtos prieigos prie valdymo funkcijų;

(9) jeigu tai ne bepilotis orlaivis su nejudamaisiais sparnais, turi būti įdiegtas mažo greičio režimas, kurį pilotas galėtų pasirinkti ir kuriuo veikdamas bepilotis orlaivis galėtų skristi ne didesniu kaip 3 m/s kreiseriniu greičiu;

(10) jeigu tai ne bepilotis orlaivis su nejudamaisiais sparnais, pagal 13 dalį nustatytas garantuotasis A svertinis garso galios lygis L_{WA} turi neviršyti 15 dalyje nustatytų lygių;

(11) jeigu tai ne bepilotis orlaivis su nejudamaisiais sparnais, pagal 14 dalies reikalavimus ant bepiločio orlaivio ir (arba) jo pakuotės turi būti nurodytas garantuotasis A svertinis garso galios lygis;

(12) UAS turi būti varoma elektra, vardinė įtampa turi neviršyti 48 V DC arba lygiavertės AC įtampos; pasiekiamų UAS dalių įtampa turi būti ne didesnė kaip 48 V DC arba lygiavertė AC įtampa; vidinė įtampa turi neviršyti 48 V DC arba lygiavertės AC įtampos, nebent būtų užtikrinta, kad dėl sukuriamos įtampos ir srovės nekils pavojaus ir nebus patirta žalingo elektros smūgio net ir pažeidus UAS;

(13) UAS turi būti aiškiai paženklinta unikaliu fiziniu serijos numeriu, atitinkančiu standartą ANSI/CTA-2063 *Small Unmanned Aerial Systems Serial Numbers*;

(14) jeigu tai ne pririšamasis bepilotis orlaivis, turi būti įdiegta tiesioginio nuotolinio identifikavimo sistema, kuri atitiktų tokius reikalavimus:

a) užtikrintų galimybę pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/947 14 straipsnį įkelti UAS naudotojo registracijos numerį ir tik pagal registracijos sistemos palaikomą procedūrą;

b) realiuoju laiku visą skrydžio laiką užtikrintų, kad iš bepiločio orlaivio pagal atvirą dokumentais patvirtintą duomenų perdavimo protokolą periodiškai būtų tiesiogiai perduodami toliau nurodyti duomenys, kuriuos tame ryšio diapazone galėtų tiesiogiai priimti esami mobilieji įrenginiai:

i UAS naudotojo registracijos numeris;

ii unikalus fizinis bepiločio orlaivio serijos numeris, atitinkantis standartą ANSI/CTA-2063;

iii bepiločio orlaivio geografinė padėtis ir jo aukštis virš paviršiaus arba pakilimo vietos;

iv bepiločio orlaivio kursas, išmatuotas laikrodžio rodyklės judėjimo kryptimi nuo tikrosios šiaurės krypties, ir greitis žemės atžvilgiu; ir

v nuotolinio piloto geografinė padėtis;

c) užtikrintų, kad naudotojas negalėtų pakeisti b punkto ii, iii, iv ir v papunkčiuose nurodytų duomenų;

(15) turi būti įdiegta geografinio orientavimo funkcija, kuri užtikrintų:

a) sąsają duomenims su informacija apie oro erdvės ribas, susijusias su bepiločio orlaivio padėtimi ir aukščiu, nustatytas pagal geografines zonas, kaip apibrėžta Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/947 15 straipsnyje, įkelti ir atnaujinti, užtikrinančią, kad nepablogėtų tų duomenų įkėlimo arba atnaujinimo procesas ir nesumažėtų jų patikimumas;

b) nuotolinio piloto įspėjimą apie nustatytą galimą oro erdvės ribų pažeidimą ir

c) nuotolinio piloto informavimą apie bepiločio orlaivio būklę ir įspėjimą, kai jo padėties nustatymo arba navigacijos funkcijos negali užtikrinti tinkamo geografinio orientavimo sistemos veikimo;

(16) jeigu bepiločiame orlaivyje yra įdiegta funkcija, ribojanti jo galimybę patekti į tam tikras oro erdvės zonas arba dalis, ši funkcija turi veikti taip, kad būtų užtikrinta sklandi jos sąveika su bepiločio orlaivio skrydžio valdymo sistema, neigiamai nepaveikiant skrydžio saugos; be to, nuotolinis pilotas turi būti aiškiai informuojamas apie atvejus, kai ši funkcija neleidžia bepiločiam orlaiviui patekti į minėtas oro erdvės zonas arba dalis;

(17) UAS turi aiškiai įspėti nuotolinį pilotą, kai bepiločio orlaivio arba jo valdymo stoties baterija nusenka iki žemo lygio, kad nuotolinis pilotas turėtų pakankamai laiko saugiai nutupdyti bepilotį orlaivį;

(18) turi būti įrengti žibintai, užtikrinantys galimybę:

(1) valdyti bepilotį orlaivį;

(2) pastebėti bepilotį orlaivį naktį, naudojant tokią žibintų konstrukciją, kad ant žemės esantis asmuo galėtų atskirti bepilotį orlaivį nuo pilotuojamo orlaivio;

(19) UAS turi būti pateikiama rinkai su naudojimo vadovu, kuriame būtų:

a) nurodytos šios bepiločio orlaivio charakteristikos (bet nebūtinai apsiribojant tik jomis):

— bepiločio orlaivio klasė;

— bepiločio orlaivio masė (pateikiamas standartinės konfigūracijos aprašymas) ir maksimali kilimo masė;

— bendrosios leidžiamo krovinio charakteristikos, nurodant jo masę, sąsajas su bepiločiu orlaiviu ir kitus galimus apribojimus;

— bepiločio orlaivio nuotolinio valdymo techninė ir programinė įranga;

— nuoroda į duomenų perdavimo protokolą, taikomą tiesioginio nuotolinio identifikavimo signalui skleisti;

— garso galios lygis;

— bepiločio orlaivio veikimo nutrūkus duomenų perdavimo ryšiui aprašymas;

b) aiškūs naudojimo nurodymai;

c) oro erdvės apribojimų įkėlimo procedūra;

d) techninės priežiūros nurodymai;

e) nesklandumų šalinimo procedūros;

f) naudojimo apribojimai (įskaitant, bet ne tik, meteorologines sąlygas ir naudojimą dieną ir (arba) naktį) ir

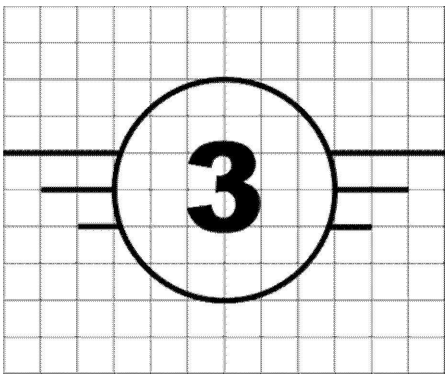
g) atitinkamas visų pavojų, susijusių su UAS naudojimu, aprašymas;

(20) prie UAS turi būti pridėtas EASA informacinis pranešimas, kuriame būtų nurodyti pagal ES teisę taikomi apribojimai ir pareigos.

4 DALIS

C3 klasės bepiločių orlaivių sistemai keliami reikalavimai

C3 klasės UAS paženklinama toliau nurodytu klasės identifikavimo ženklu ant bepiločio orlaivio:

C3 klasės UAS turi atitikti šiuos reikalavimus:

(1) maksimali kilimo masė turi būti mažesnė kaip 25 kg, įskaitant krovinį, o didžiausias būdingas matmuo – mažesnis kaip 3 m;

(2) didžiausias pasiekiamas aukštis turi būti apribotas iki 120 m virš pakilimo vietos arba turi būti įdiegta sistema, ribojanti pirmiau nurodytą aukštį iki 120 m virš paviršiaus arba pakilimo vietos arba nuotolinio piloto pasirenkamos vertės. Jeigu naudojama pasirenkama vertė, skrydžio metu nuotoliniam pilotui turi būti teikiama aiški informacija apie bepiločio orlaivio aukštį virš paviršiaus arba pakilimo vietos;

(3) UAS eksploatacinės savybės, susijusios su stabilumu, manevringumu ir duomenų perdavimo ryšiu, turi būti tokios, kad pakankamai kompetentingas pilotas, kaip apibrėžta Įgyvendinimo reglamente (ES) 2019/947, pagal gamintojo nurodymus galėtų saugiai valdyti UAS visomis numatomomis jos naudojimo sąlygomis, įskaitant atvejus, kai sugenda viena arba, jei taikytina, daugiau sistemų;

(4) pririšamojo bepiločio orlaivio ištempto lyno ilgis būti ne didesnis kaip 50 m, o mechaninis stiprumas turi būti:

a) sunkesnio už orą orlaivio – ne mažiau kaip 10 kartų didesnis už tokio orlaivio svorį, esant didžiausiajai masei;

b) lengvesnio už orą orlaivio – ne mažiau kaip keturis kartus didesnis už jėgą, veikiančią esant didžiausiajai statinei traukai ir didžiausiojo leidžiamojo vėjo greičio skrydžio metu sukuriamai aerodinaminei jėgai;

(5) jeigu tai ne pririšamasis bepilotis orlaivis, nutrūkus duomenų perdavimo ryšiui turi būti taikomas patikimas iš anksto žinomas metodas, kuriuo būtų atkuriamas bepiločio orlaivio duomenų perdavimo ryšys arba pabaigiamas bepiločio orlaivio skrydis, sumažinant poveikį trečiosioms šalims ore ir ant žemės;

(6) jeigu tai ne bepilotis orlaivis su nejudamaisiais sparnais, pagal 14 dalies reikalavimus ant bepiločio orlaivio ir (arba) jo pakuotės turi būti nurodytas pagal 13 dalį nustatytas garantuotasis A svertinis garso galios lygis L_{WA};

(7) UAS turi būti varoma elektra, vardinė įtampa turi neviršyti 48 V DC arba lygiavertės AC įtampos; pasiekiamų UAS dalių įtampa turi būti ne didesnė kaip 48 V DC arba lygiavertė AC įtampa; vidinė įtampa turi neviršyti 48 V DC arba lygiavertės AC įtampos, nebent būtų užtikrinta, kad dėl sukuriamos įtampos ir srovės nekils pavojaus ir nebus patirta žalingo elektros smūgio net ir pažeidus UAS;

(8) UAS turi būti aiškiai paženklinta unikaliu fiziniu serijos numeriu, atitinkančiu standartą ANSI/CTA-2063 *Small Unmanned Aerial Systems Serial Numbers*;

(9) jeigu tai ne pririšamasis bepilotis orlaivis, turi būti įdiegta tiesioginio nuotolinio identifikavimo sistema, kuri atitiktų tokius reikalavimus:

a) užtikrintų galimybę pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/947 14 straipsnį įkelti UAS naudotojo registracijos numerį ir tik pagal registracijos sistemos palaikomą procedūrą;

b) realiuoju laiku visą skrydžio laiką užtikrintų, kad iš bepiločio orlaivio pagal atvirą dokumentais patvirtintą duomenų perdavimo protokolą periodiškai būtų tiesiogiai perduodami toliau nurodyti duomenys, kuriuos tame ryšio diapazone galėtų tiesiogiai priimti esami mobilieji įrenginiai:

i UAS naudotojo registracijos numeris;

ii unikalus fizinis bepiločio orlaivio serijos numeris, atitinkantis standartą ANSI/CTA-2063;

iii bepiločio orlaivio geografinė padėtis ir jo aukštis virš paviršiaus arba pakilimo vietos;

iv bepiločio orlaivio kursas, išmatuotas laikrodžio rodyklės judėjimo kryptimi nuo tikrosios šiaurės krypties, ir greitis žemės atžvilgiu; ir

v nuotolinio piloto geografinė padėtis;

c) užtikrintų, kad naudotojas negalėtų pakeisti b punkto ii, iii, iv ir v papunkčiuose nurodytų duomenų;

(10) turi būti įdiegta geografinio orientavimo funkcija, kuri užtikrintų:

a) sąsają duomenims su informacija apie oro erdvės ribas, susijusias su bepiločio orlaivio padėtimi ir aukščiu, nustatytas pagal geografines zonas, kaip apibrėžta Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/947 15 straipsnyje, įkelti ir atnaujinti, užtikrinančią, kad nepablogėtų tų duomenų įkėlimo arba atnaujinimo procesas ir nesumažėtų jų patikimumas;

b) nuotolinio piloto įspėjimą apie nustatytą galimą oro erdvės ribų pažeidimą ir

c) nuotolinio piloto informavimą apie bepiločio orlaivio būklę ir įspėtų, kai jo padėties nustatymo arba navigacijos funkcijos negali užtikrinti tinkamo geografinio orientavimo sistemos veikimo;

(11) jeigu bepiločiame orlaivyje yra įdiegta funkcija, ribojanti jo galimybę patekti į tam tikras oro erdvės zonas arba dalis, ši funkcija turi veikti taip, kad būtų užtikrinta sklandi jos sąveika su bepiločio orlaivio skrydžio valdymo sistema, neigiamai nepaveikiant skrydžio saugos; be to, nuotolinis pilotas turi būti aiškiai informuojamas apie atvejus, kai ši funkcija neleidžia bepiločiam orlaiviui patekti į minėtas oro erdvės zonas arba dalis;

(12) jeigu tai ne pririšamasis bepilotis orlaivis, turi būti įdiegta duomenų perdavimo ryšio linija, apsaugota nuo neteisėtos prieigos prie valdymo funkcijų;

(13) UAS turi aiškiai įspėti nuotolinį pilotą, kai bepiločio orlaivio arba jo valdymo stoties baterija nusenka iki žemo lygio, kad nuotolinis pilotas turėtų pakankamai laiko saugiai nutupdyti bepilotį orlaivį;

(14) turi būti įrengti žibintai, užtikrinantys galimybę:

(1) valdyti bepilotį orlaivį;

(2) pastebėti bepilotį orlaivį naktį, naudojant tokią žibintų konstrukciją, kad ant žemės esantis asmuo galėtų atskirti bepilotį orlaivį nuo pilotuojamo orlaivio;

(15) UAS turi būti pateikiama rinkai su naudojimo vadovu, kuriame būtų:

a) nurodytos šios bepiločio orlaivio charakteristikos (bet nebūtinai apsiribojant tik jomis):

— bepiločio orlaivio klasė;

— bepiločio orlaivio masė (pateikiamas standartinės konfigūracijos aprašymas) ir maksimali kilimo masė;

— bendrosios leidžiamo krovinio charakteristikos, nurodant jo masę, sąsajas su bepiločiu orlaiviu ir kitus galimus apribojimus;

— bepiločio orlaivio nuotolinio valdymo techninė ir programinė įranga;

— nuoroda į duomenų perdavimo protokolą, taikomą tiesioginio nuotolinio identifikavimo signalui skleisti;

— garso galios lygis;

— bepiločio orlaivio veikimo nutrūkus duomenų perdavimo ryšiui aprašymas;

b) aiškūs naudojimo nurodymai;

c) oro erdvės apribojimų įkėlimo procedūra;

d) techninės priežiūros nurodymai;

e) nesklandumų šalinimo procedūros;

f) naudojimo apribojimai (įskaitant, bet ne tik, meteorologines sąlygas ir naudojimą dieną ir (arba) naktį) ir

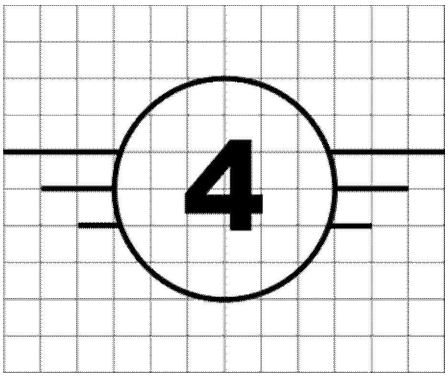
g) atitinkamas visų pavojų, susijusių su UAS naudojimu, aprašymas;

(16) prie UAS turi būti pridėtas EASA informacinis pranešimas, kuriame būtų nurodyti pagal ES teisę taikomi apribojimai ir pareigos.

5 DALIS

C4 klasės bepiločių orlaivių sistemai keliami reikalavimai

C4 klasės UAS aiškiai paženklinama toliau nurodytu identifikavimo ženklu ant bepiločio orlaivio:

C4 klasės UAS turi atitikti šiuos reikalavimus:

(1) maksimali kilimo masė turi būti mažesnė kaip 25 kg, įskaitant krovinį;

(2) UAS turi būti saugiai valdoma ir manevruojama, kad nuotolinis pilotas pagal gamintojo nurodymus galėtų saugiai valdyti UAS visomis numatomomis jos naudojimo sąlygomis, įskaitant atvejus, kai sugenda viena, arba, jei taikytina, daugiau sistemų;

(3) neturi leisti naudoti automatinio valdymo režimų, išskyrus tokius, kurie padeda stabilizuoti skrydį, nedarydami tiesioginio poveikio trajektorijai, ir valdyti bepilotį orlaivį nutrūkus ryšiui, jeigu yra iš anksto nustatyta fiksuota skrydžio valdymo priemonių vieta nutrūkus ryšiui;

(4) UAS turi būti pateikiama rinkai su naudojimo vadovu, kuriame būtų:

a) nurodytos šios bepiločio orlaivio charakteristikos (bet nebūtinai apsiribojant tik jomis):

— bepiločio orlaivio klasė;

— bepiločio orlaivio masė (pateikiamas standartinės konfigūracijos aprašymas) ir maksimali kilimo masė;

— bendrosios leidžiamo krovinio charakteristikos, nurodant jo masę, sąsajas su bepiločiu orlaiviu ir kitus galimus apribojimus;

— bepiločio orlaivio nuotolinio valdymo techninė ir programinė įranga;

— bepiločio orlaivio veikimo nutrūkus duomenų perdavimo ryšiui aprašymas;

b) aiškūs naudojimo nurodymai;

c) techninės priežiūros nurodymai;

d) nesklandumų šalinimo procedūros;

e) naudojimo apribojimai (įskaitant, bet ne tik, meteorologines sąlygas ir naudojimą dieną ir (arba) naktį) ir

f) atitinkamas visų pavojų, susijusių su UAS naudojimu, aprašymas;

(5) prie UAS turi būti pridėtas EASA informacinis pranešimas, kuriame būtų nurodyti pagal ES teisę taikomi apribojimai ir pareigos.

6 DALIS

Tiesioginio nuotolinio identifikavimo priedui keliami reikalavimai

Tiesioginio nuotolinio identifikavimo priedas turi atitikti šiuos reikalavimus:

(1) užtikrinti galimybę pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/947 14 straipsnį įkelti UAS naudotojo registracijos numerį ir tik pagal registracijos sistemos palaikomą procedūrą;

(2) būti aiškiai paženklintas fiziniu serijos numeriu, atitinkančiu standartą ANSI/CTA-2063 *Small Unmanned Aerial Systems Serial Numbers*, pateikiamu ant jo paties ir ant jo pakuotės arba jo naudojimo vadove;

(3) realiuoju laiku visą skrydžio laiką užtikrinti, kad iš bepiločio orlaivio pagal atvirą dokumentais patvirtintą duomenų perdavimo protokolą periodiškai būtų tiesiogiai perduodami toliau nurodyti duomenys, kuriuos tame ryšio diapazone galėtų tiesiogiai priimti esami mobilieji įrenginiai:

i UAS naudotojo registracijos numeris;

ii unikalus fizinis priedo serijos numeris, atitinkantis standartą ANSI/CTA-2063;

iii bepiločio orlaivio geografinė padėtis ir jo aukštis virš paviršiaus arba pakilimo vietos;

iv bepiločio orlaivio kursas, išmatuotas laikrodžio rodyklės judėjimo kryptimi nuo tikrosios šiaurės krypties, ir greitis žemės atžvilgiu; ir

v nuotolinio piloto geografinė padėtis arba, jeigu ji nežinoma, pakilimo vietos geografinė padėtis;

(4) užtikrinti, kad naudotojas negalėtų pakeisti 3 punkto ii, iii, iv ir v papunkčiuose nurodytų duomenų;

(5) rinkai būti pateikiamas su naudojimo vadovu, kuriame būtų nurodytas duomenų perdavimo protokolas, taikomas tiesioginio nuotolinio identifikavimo signalui skleisti, ir pateikti nurodymai kaip:

a) įrengti modulį bepiločiame orlaivyje;

b) įkelti UAS naudotojo registracijos numerį.

7 DALIS

Atitikties vertinimo A modulis. Gamybos vidaus kontrolė

1. Gamybos vidaus kontrolė yra atitikties vertinimo procedūra, kurią taikydamas gamintojas įvykdo šios dalies 2, 3 ir 4 punktuose nustatytas pareigas ir, prisiimdamas visą atsakomybę, užtikrina ir patvirtina, kad atitinkami gaminiai atitinka jiems taikomus reikalavimus, nustatytus 1, 5 arba 6 dalyje.

2. **Techniniai dokumentai**

Gamintojas parengia techninius dokumentus pagal šio reglamento 17 straipsnį.

3. **Gamyba**

Gamintojas imasi visų būtinų priemonių, kad gamybos procesu ir jo stebėsena būtų užtikrinta pagaminto gaminio atitiktis šios dalies 2 punkte nurodytiems techniniams dokumentams ir jam taikomiems reikalavimams, nustatytiems 1, 5 arba 6 dalyje.

4. **Ženklinimas CE ženklu ir ES atitikties deklaracija**

(1) Pagal šio reglamento 15 ir 16 straipsnius gamintojas kiekvieną gaminį, kuris atitinka jam taikomus reikalavimus, nustatytus 1, 5 arba 6 dalyje, paženklina CE ženklu ir, jeigu taikytina, bepiločio orlaivio klasės identifikavimo ženklu.

(2) Gamintojas parengia rašytinę kiekvieno gaminio modelio ES atitikties deklaraciją ir kartu su techniniais dokumentais saugo ją 10 metų po gaminio pateikimo rinkai dienos, kad nacionalinės institucijos galėtų ją patikrinti. ES atitikties deklaracijoje aiškiai nurodomas gaminys, kuriam ji parengta.

Atitinkamoms institucijoms paprašius, joms pateikiama ES atitikties deklaracijos kopija.

5. **Įgaliotasis atstovas**

4 punkte nustatytas gamintojų pareigas jų vardu ir atsakomybe gali vykdyti įgaliotasis atstovas, jeigu tos pareigos yra nurodytos įgaliojime.

8 DALIS

Atitikties vertinimo B ir C moduliai. ES tipo tyrimas ir gamybos vidaus kontrole pagrįsta tipo atitiktis, kaip nustatyta Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priede

Kai daroma nuoroda į šią dalį, atitikties vertinimo procedūra vykdoma pagal šioje dalyje pateiktus B (ES tipo tyrimas) ir C (gamybos vidaus kontrole pagrįsta tipo atitiktis) modulius.

B modulis

ES tipo tyrimas

1. ES tipo tyrimas yra atitikties vertinimo procedūros dalis, kurios metu notifikuotoji įstaiga tiria techninį gaminio projektą, taip pat patikrina ir patvirtina, kad techninis gaminio projektas atitinka taikomus reikalavimus, nustatytus 1–6 dalyse.

2. ES tipo tyrimas atliekamas kaip gaminio atitikties techniniam projektui vertinimas atliekant techninių dokumentų ir 3 punkte nurodytų patvirtinamųjų duomenų tyrimą ir numatomos produkcijos tipinių pavyzdžių arba vienos ar daugiau svarbiausių gaminio dalių tyrimą (apimantį produkcijos tipą ir projekto tipą).

3. Vienai pasirinktai notifikuotajai įstaigai gamintojas pateikia ES tipo tyrimo paraišką.

Paraiškoje pateikiama:

(1) gamintojo pavadinimas ir adresas, o jei paraišką pateikia įgaliotasis atstovas – ir to atstovo pavadinimas (arba vardas ir pavardė) ir adresas;

(2) rašytinis pareiškimas, kad tokia pati paraiška nebuvo pateikta jokiai kitai notifikuotajai įstaigai;

(3) techniniai dokumentai. Techniniai dokumentai parengiami taip, kad jais remiantis būtų galima įvertinti gaminio atitiktį taikomiems šio reglamento reikalavimams, ir juose pateikiama tinkama pavojaus (-ų) analizė ir įvertinimas. Techniniuose dokumentuose, kai taikytina, turi būti šio reglamento 17 straipsnyje nustatyti elementai;

(4) numatomos produkcijos tipiniai pavyzdžiai. Notifikuotoji įstaiga gali prašyti pateikti daugiau pavyzdžių, jeigu jų reikia bandymų programai įvykdyti;

(5) techninio projekto sprendinio tinkamumą patvirtinantys duomenys. Pateikiant tuos patvirtinamuosius duomenis nurodomi visi naudoti dokumentai, visų pirma tais atvejais, kai atitinkami darnieji standartai ir (arba) techninės specifikacijos nebuvo taikomi (-os) arba buvo taikomi (-os) ne visa apimtimi. Prireikus į patvirtinamuosius duomenis įtraukiami atitinkamoje gamintojo laboratorijoje pagal kitas atitinkamas technines specifikacijas arba kitoje bandymų laboratorijoje jo vardu ir jo atsakomybe atliktų bandymų rezultatai.

4. Notifikuotoji įstaiga:

gaminio atžvilgiu:

(1) išnagrinėja techninius dokumentus ir patvirtinamuosius duomenis, kad įvertintų gaminio techninio projekto tinkamumą;

pavyzdžio (-ių) atžvilgiu:

(2) patikrina, ar pavyzdys (-džiai) pagamintas (-i) pagal techninius dokumentus, ir nustato, kurios dalys buvo suprojektuotos pagal taikytinas atitinkamų darniųjų standartų ir (arba) techninių specifikacijų nuostatas, o kurios – netaikant atitinkamų tų standartų nuostatų;

(3) jei gamintojas nusprendė taikyti atitinkamuose darniuosiuose standartuose ir (arba) techninėse specifikacijose nustatytus sprendimus, atlieka reikiamus tyrimus ir bandymus arba paveda juos atlikti, kad būtų patikrinta, ar šie sprendimai buvo taikomi tinkamai;

(4) jei atitinkamuose darniuosiuose standartuose ir (arba) techninėse specifikacijose nustatyti sprendimai nebuvo taikomi, atlieka reikiamus tyrimus ir bandymus arba paveda juos atlikti, kad būtų patikrinta, ar gamintojo pasirinktais sprendimais vykdomi atitinkami esminiai teisės akto reikalavimai;

(5) susitaria su gamintoju dėl vietos, kurioje bus atliekami tyrimai ir bandymai.

5. Notifikuotoji įstaiga parengia vertinimo ataskaitą, kurioje nurodo pagal 4 punktą atliktus veiksmus ir jų rezultatus. Notifikuotoji įstaiga, nepažeisdama 8 punkte jai nustatytų įpareigojimų, visą tos ataskaitos turinį arba jo dalį paskelbia tik gavusi gamintojo sutikimą.

6. Jei tipas atitinka šio reglamento reikalavimus, notifikuotoji įstaiga išduoda gamintojui ES tipo tyrimo sertifikatą. Tame sertifikate nurodomas gamintojo pavadinimas ir adresas, tyrimo išvados, atitinkami reikalavimų aspektai, kuriems taikomas tyrimas, jo galiojimo sąlygos (jei yra) ir patvirtintam tipui identifikuoti būtini duomenys. Prie sertifikato gali būti pridedamas vienas arba daugiau priedų.

ES sertifikate ir jo prieduose turi būti visa reikiama informacija, kuria remiantis būtų galima įvertinti pagamintų gaminių atitiktį ištirtam tipui ir atlikti naudojamų gaminių kontrolę.

Jei tipas neatitinka taikomų šio reglamento reikalavimų, notifikuotoji įstaiga atsisako išduoti ES tipo tyrimo sertifikatą ir apie tai praneša pareiškėjui, nurodydama išsamias atsisakymo priežastis.

7. Notifikuotoji įstaiga seka visuotinai pripažįstamas mokslo ir technikos naujoves, kurios rodo, kad patvirtintas tipas gali nebeatitikti taikomų šio reglamento reikalavimų, ir sprendžia, ar dėl tokių pokyčių būtina atlikti papildomus tyrimus. Jei tyrimai reikalingi, notifikuotoji įstaiga apie tai praneša gamintojui.

Gamintojas praneša notifikuotajai įstaigai, saugančiai su ES tipo tyrimo sertifikatu susijusius techninius dokumentus, apie visus patvirtinto tipo pakeitimus, kurie gali turėti įtakos gaminio atitikčiai esminiams šio reglamento reikalavimams arba to sertifikato galiojimo sąlygoms. Tokiems pakeitimams reikalingas papildomas patvirtinimas, pridedamas prie pirminio ES tipo tyrimo sertifikato.

8. Kiekviena notifikuotoji įstaiga informuoja savo notifikuojančiąją instituciją apie jos išduotus arba panaikintus ES tipo tyrimo sertifikatus ir (arba) jų papildymus ir periodiškai arba gavusi prašymą savo notifikuojančiajai institucijai pateikia sertifikatų ir (arba) jų papildymų, kuriuos ji atsisakė išduoti arba kurių galiojimą sustabdė ar kitaip apribojo, sąrašą.

Kiekviena notifikuotoji įstaiga informuoja kitas notifikuotąsias įstaigas apie ES tipo tyrimo sertifikatus ir (arba) jų papildymus, kuriuos ji atsisakė išduoti, panaikino, sustabdė ar kitaip apribojo jų galiojimą, o gavusi prašymą – ir apie išduotus sertifikatus ir (arba) jų papildymus.

Komisija, valstybės narės ir kitos notifikuotosios įstaigos turi teisę pateikusios prašymą gauti ES tipo tyrimo sertifikatų ir (arba) jų papildymų kopijas. Komisija ir valstybės narės turi teisę pateikusios pagrįstą prašymą gauti techninių dokumentų kopijas ir notifikuotosios įstaigos atliktų tyrimų rezultatus.

Notifikuotoji įstaiga saugo ES tipo tyrimo sertifikato, jo priedų ir papildymų kopijas, taip pat techninę bylą su gamintojo pateiktais dokumentais 10 metų po gaminio įvertinimo arba iki to sertifikato galiojimo pabaigos.

9. Gamintojas saugo ES tipo tyrimo sertifikato, jo priedų bei papildymų kopijas ir techninius dokumentus 10 metų po gaminio pateikimo rinkai dienos, kad nacionalinės institucijos galėtų juos patikrinti.

10. Gamintojo įgaliotasis atstovas gali pateikti 3 punkte nurodytą paraišką ir vykdyti 7 ir 9 punktuose nustatytas pareigas, jeigu tos pareigos yra nurodytos įgaliojime.

C modulis

Gamybos vidaus kontrole pagrįsta tipo atitiktis

1. Gamybos vidaus kontrole pagrįsta tipo atitiktis – tai atitikties vertinimo procedūros dalis, kurios metu gamintojas įvykdo 2 ir 3 punktuose nustatytas pareigas, taip pat užtikrina ir patvirtina, kad atitinkami gaminiai atitinka ES tipo tyrimo sertifikate aprašytą tipą ir taikomus šio reglamento reikalavimus.

2. Gamyba

Gamintojas imasi visų būtinų priemonių, kad gamybos procesu ir jo stebėsena būtų užtikrinta pagaminto gaminio atitiktis ES tipo tyrimo sertifikate aprašytam patvirtintam tipui ir taikomiems reikalavimams, nustatytiems 1–6 dalyse.

3. Ženklinimas CE ženklu ir ES atitikties deklaracija

(1) Pagal šio reglamento 15 ir 16 straipsnius gamintojas kiekvieną gaminį, kuris atitinka ES tipo tyrimo sertifikate aprašytą tipą ir taikomus reikalavimus, nustatytus 1–6 dalyse, paženklina CE ženklu ir, jeigu taikytina, bepiločio orlaivio klasės identifikavimo ženklu.

(2) Gamintojas parengia rašytinę kiekvieno gaminio tipo ES atitikties deklaraciją ir saugo ją 10 metų po gaminio pateikimo rinkai, kad nacionalinės valdžios institucijos galėtų ją patikrinti. ES atitikties deklaracijoje aiškiai nurodomas gaminio tipas, kuriam ji buvo parengta.

Atitinkamoms institucijoms paprašius, joms pateikiama ES atitikties deklaracijos kopija.

4. Įgaliotasis atstovas

3 punkte nustatytas gamintojo pareigas jo vardu ir atsakomybe gali vykdyti jo įgaliotasis atstovas, jeigu tos pareigos yra nurodytos įgaliojime.

9 DALIS

Atitikties vertinimo H modulis. Visišku kokybės užtikrinimu grindžiama atitiktis, kaip nustatyta Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priede

1. Visišku kokybės užtikrinimu grindžiama atitiktis – tai atitikties vertinimo procedūra, kurią taikydamas gamintojas įvykdo 2 ir 5 punktuose nustatytas pareigas ir, prisiimdamas visą atsakomybę, užtikrina ir patvirtina, kad atitinkamas gaminys atitinka taikomus reikalavimus, nustatytus 1–6 dalyse.

2. Gamyba

Gamintojas taiko patvirtintą kokybės sistemą, apimančią atitinkamo gaminio projektavimą, gamybą, galutinį patikrinimą ir bandymą, kaip nurodyta 3 punkte, ir yra prižiūrimas, kaip nurodyta 4 punkte.

3. Kokybės sistema

(1) Gamintojas pasirinktai notifikuotajai įstaigai pateikia paraišką įvertinti kokybės sistemą, kurią jis taiko atitinkamam gaminiui.

Paraiškoje pateikiama:

a) gamintojo pavadinimas ir adresas, o jei paraišką pateikia įgaliotasis atstovas – ir to atstovo pavadinimas (arba vardas ir pavardė) ir adresas;

b) kiekvieno tipo gaminio, kurį ketinama gaminti, techniniai dokumentai, kuriuose, jei taikytina, pateikiami 10 dalyje nustatyti elementai;

c) su kokybės sistema susiję dokumentai;

d) rašytinis pareiškimas, kad tokia pati paraiška nebuvo pateikta jokiai kitai notifikuotajai įstaigai.

(2) Kokybės sistema užtikrinama gaminio atitiktis šio reglamento reikalavimams.

Visi gamintojo taikomi kokybės sistemos elementai, reikalavimai ir nuostatos sistemingai ir metodiškai įforminami rašytinių veiklos strategijų, procedūrų ir instrukcijų forma. Šie kokybės sistemos dokumentai parengiami taip, kad jais remiantis būtų galima vienodai aiškinti kokybės programas, planus, vadovus ir įrašus.

Šiuose dokumentuose visų pirma tinkamai aprašoma:

a) kokybės tikslai ir organizacinė struktūra, vadovybės atsakomybė ir įgaliojimai, susiję su gaminių projektavimu ir kokybe;

b) projekto techninės specifikacijos, įskaitant standartus, kurie bus taikomi, ir, jei bus taikomi ne visi atitinkami darnieji standartai, priemonės, kuriomis bus siekiama užtikrinti, kad būtų įvykdyti šio reglamento reikalavimai;

c) projekto kontrolės ir tikrinimo metodai, procedūros ir sistemingi veiksmai, kurie bus taikomi projektuojant atitinkamam gaminių tipui priklausančius gaminius;

d) atitinkami gamybos, kokybės kontrolės ir kokybės užtikrinimo metodai, procesai ir sistemingi veiksmai, kurie bus taikomi;

e) tyrimai ir bandymai, kurie bus atliekami prieš gamybą, gamybos metu ir po jos, ir jų atlikimo dažnumas;

f) kokybės duomenų įrašai, kaip antai patikrinimų ataskaitos, bandymų duomenys, kalibravimo duomenys, atitinkamo personalo kvalifikacijos arba patvirtinimo ataskaitos ir t. t.;

g) priemonės, kuriomis stebima, ar užtikrinama reikiama projekto ir gaminio kokybė ir ar veiksmingai veikia kokybės sistema.

(3) Notifikuotoji įstaiga įvertina kokybės sistemą ir nustato, ar ji atitinka 3 punkto 2 papunktyje nurodytus reikalavimus.

Ji daro prielaidą, kad kokybės sistemos elementai, kurie atitinka reikiamas atitinkamo darniojo standarto specifikacijas, atitinka ir tuos reikalavimus.

Be kokybės valdymo sistemų srities patirties, audito grupėje turi būti bent vienas narys, turintis atitinkamų gaminių vertinimo patirties ir išmanantis atitinkamo gaminio technologiją, taip pat audito grupė turi žinoti taikomus šio reglamento reikalavimus. Atliekant auditą surengiamas tikrinamasis vizitas gamintojo patalpose. Audito grupė peržiūri 3 punkto 1 papunkčio b punkte nurodytus techninius dokumentus, kad patikrintų gamintojo gebėjimą identifikuoti taikomus šio reglamento reikalavimus ir atlikti reikiamus tyrimus, kad užtikrintų gaminio atitiktį tiems reikalavimams.

Sprendimas pranešamas gamintojui arba jo įgaliotajam atstovui.

Pranešime pateikiamos audito išvados ir pagrįstas sprendimas dėl įvertinimo.

(4) Gamintojas įsipareigoja vykdyti su patvirtinta kokybės sistema susijusias pareigas ir užtikrinti, kad sistema toliau veiktų tinkamai ir efektyviai.

Gamintojas praneša notifikuotajai įstaigai, kuri patvirtino kokybės sistemą, apie visus numatomus kokybės sistemos pakeitimus.

(5) Notifikuotoji įstaiga įvertina siūlomus pakeitimus ir nusprendžia, ar pakeista kokybės sistema toliau atitiks 3 punkto 2 papunktyje nurodytus reikalavimus, ar ją reikia iš naujo įvertinti.

Notifikuotoji įstaiga savo sprendimą praneša gamintojui. Pranešime pateikiamos tyrimo išvados ir pagrįstas sprendimas dėl įvertinimo.

4. Notifikuotosios įstaigos vykdoma priežiūra

(1) Priežiūros tikslas – užtikrinti, kad gamintojas deramai vykdytų pareigas, susijusias su patvirtinta kokybės sistema.

(2) Gamintojas leidžia notifikuotajai įstaigai patekti į projektavimo, gamybos, tikrinimo, bandymų ar sandėliavimo vietas ir jas įvertinti, taip pat suteikia jai visą būtiną informaciją, visų pirma:

a) kokybės sistemos dokumentus;

b) projektui skirtoje kokybės sistemos dalyje numatytus kokybės įrašų dokumentus, pvz., analizių, skaičiavimų, bandymų rezultatus ir t. t.;

c) gamybai skirtoje kokybės sistemos dalyje numatytus kokybės įrašus, kaip antai patikrinimų ataskaitas ir bandymų duomenis, kalibravimo duomenis, personalo kvalifikacijos ataskaitas ir t. t.

(3) Notifikuotoji įstaiga periodiškai atlieka auditą, kad įsitikintų, jog gamintojas turi ir taiko kokybės sistemą, ir pateikia audito ataskaitą gamintojui.

(4) Be to, notifikuotoji įstaiga gali iš anksto nepranešusi atvykti pas gamintoją. Tokių vizitų metu notifikuotoji įstaiga prireikus gali atlikti bepiločių orlaivių arba UAS bandymus arba pavesti juos atlikti, kad patikrintų, ar kokybės sistema veikia tinkamai. Notifikuotoji įstaiga pateikia gamintojui savo vizito ataskaitą ir, jeigu buvo atlikti bandymai, bandymų ataskaitą.

5. Ženklinimas CE ženklu ir ES atitikties deklaracija

(1) Pagal šio reglamento 15 ir 16 straipsnius gamintojas kiekvieną gaminį, kuris atitinka taikomus šio reglamento reikalavimus, paženklina CE ženklu ir, jeigu taikytina, UAS klasės identifikavimo ženklu ir, šios dalies 3 punkto 1 papunktyje nurodytos notifikuotosios įstaigos atsakomybe, – pastarosios identifikavimo numeriu.

(2) Gamintojas parengia rašytinę kiekvieno gaminio tipo ES atitikties deklaraciją ir saugo ją 10 metų po gaminio pateikimo rinkai, kad nacionalinės valdžios institucijos galėtų ją patikrinti. ES atitikties deklaracijoje nurodomas gaminio tipas, kuriam ji buvo parengta.

Atitinkamoms institucijoms paprašius, joms pateikiama ES atitikties deklaracijos kopija.

6. Gamintojas 10 metų po gaminio pateikimo rinkai dienos saugo šiuos dokumentus, kad nacionalinės institucijos galėtų juos patikrinti:

   (1) 3 punkto 1 papunktyje nurodytus techninius dokumentus;

   (2) dokumentus, susijusius su 3 punkto 1 papunktyje nurodyta kokybės sistema;

   (3) 3 punkto 5 papunktyje nurodytus patvirtintus pakeitimus;

   (4) 3 punkto 5 papunktyje ir 4 punkto 3 ir 4 papunkčiuose nurodytus notifikuotosios įstaigos sprendimus ir ataskaitas.

7. Kiekviena notifikuotoji įstaiga informuoja savo notifikuojančiąją instituciją apie išduotus arba panaikintus kokybės sistemos patvirtinimus ir periodiškai arba gavusi prašymą savo notifikuojančiajai institucijai pateikia kokybės sistemos patvirtinimų, kuriuos ji atsisakė išduoti arba kurių galiojimą sustabdė ar kitaip apribojo, sąrašą.

   Kiekviena notifikuotoji įstaiga informuoja kitas notifikuotąsias įstaigas apie kokybės sistemos patvirtinimus, kuriuos ji atsisakė išduoti, sustabdė jų galiojimą arba panaikino, o gavusi prašymą – ir apie išduotus kokybės sistemos patvirtinimus.

8. Įgaliotasis atstovas

   3 punkto 1 ir 5 papunkčiuose, 5 ir 6 punktuose nustatytas gamintojo pareigas jo vardu ir atsakomybe gali vykdyti jo įgaliotasis atstovas, jeigu tos pareigos yra nurodytos įgaliojime.

10 DALIS

Techninių dokumentų turinys

Gamintojas parengia techninius dokumentus. Dokumentai parengiami taip, kad jais remiantis būtų galima įvertinti gaminio atitiktį taikomiems reikalavimams.

Jei taikytina, techniniuose dokumentuose pateikiami bent šie elementai:

1. išsamus gaminio aprašymas, pateikiant:

   a) nuotraukas arba iliustracijas, kuriose būtų nurodyti jo išoriniai bruožai, ženklai ir vidinė struktūra;

   b) programinės arba programinės aparatinės įrangos, naudojamos užtikrinant atitiktį šiame reglamente nustatytiems reikalavimams, versijas;

   c) naudojimo vadovą ir įdiegimo nurodymus;

2. projekto eskizas ir sudedamųjų dalių, surenkamųjų mazgų, grandinių ir kitų panašių susijusių elementų gamybos brėžiniai ir schemos;

3. tiems brėžiniams, schemoms ir gaminio veikimui suprasti būtini aprašymai ir paaiškinimai;

4. visiškai arba iš dalies taikomų darniųjų standartų, kurių nuorodos paskelbtos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, sąrašas ir, jeigu tie darnieji standartai nebuvo taikomi, sprendinių, taikytų siekiant užtikrinti atitiktį 4 straipsnyje nustatytiems esminiams reikalavimams, aprašymas, įskaitant taikytų kitų susijusių techninių specifikacijų sąrašą. Jeigu darnieji standartai taikyti iš dalies, techniniuose dokumentuose nurodomos taikytos dalys;

5. ES atitikties deklaracijos kopija;

6. susijusios notifikuotosios įstaigos išduoto ES tipo tyrimo sertifikato ir jo priedų kopija, jeigu buvo taikomas 8 dalyje nustatytas atitikties vertinimo modulis;

7. atliktų projektinių skaičiavimų ir tyrimų rezultatai, kiti susiję duomenys;

8. bandymų ataskaitos;

9. dokumentų, kuriuos gamintojas pateikė notifikuotajai įstaigai, jei tokių buvo, kopijas;

10. techninio projekto sprendinio tinkamumą patvirtinantys duomenys. Pateikiant tuos patvirtinamuosius duomenis nurodomi visi naudoti dokumentai, visų pirma tais atvejais, kai atitinkami darnieji standartai ir (arba) techninės specifikacijos buvo taikomi (-os) ne visa apimtimi. Prireikus į patvirtinamuosius duomenis įtraukiami atitinkamoje gamintojo laboratorijoje arba kitoje bandymų laboratorijoje jo vardu ir jo atsakomybe atliktų bandymų rezultatai;

11. gamybos ir laikymo vietų adresai.

11 DALIS

ES atitikties deklaracija

1. Gaminys (tipas, partija ir serijos numeris).

2. Gamintojo arba jo įgaliotojo atstovo pavadinimas (arba vardas ir pavardė) ir adresas.

3. Ši atitikties deklaracija išduodama tik gamintojo atsakomybe.

4. Deklaracijos objektas *[gaminio identifikavimo informacija, pagal kurią jį būtų galima atsekti; prireikus kartu gali būti pateikiamas pakankamos raiškos spalvotas atvaizdas, pagal kurį būtų galima identifikuoti gaminius]*.

5. Pirmiau aprašyto deklaracijos objekto klasė yra ... *[nurodyti UAS klasės numerį, kaip nustatyta šio priedo 1–5 dalyse]*.

6. Šios bepiločio orlaivio sistemos įrangos garantuotasis garso galios lygis yra …. dB(A) *[taikoma tik 1–3 klasių UAS]*

7. Pirmiau aprašytas deklaracijos objektas atitinka šiuos susijusius Sąjungos derinamuosius teisės aktus:

   — *[pateikti nuorodą į šį reglamentą ir priedą, susijusį su gaminio klase]*;

   — arba kitus Sąjungos derinamuosius teisės aktus, jei taikytina.

8. Nuorodos į taikytus atitinkamus darniuosius standartus arba kitas technines specifikacijas, pagal kurias buvo deklaruota atitiktis. Nuorodos turi būti išvardijamos pateikiant jų identifikavimo numerius, versijas ir, jeigu taikytina, paskelbimo datas.

9. Kai taikoma, notifikuotoji įstaiga … [*pavadinimas, numeris*] … atliko … [*dalyvavimo procese aprašymas*] … ir išdavė ES tipo tyrimo sertifikatą.

10. Jei taikytina, pagalbinės įrangos ir sudedamųjų dalių, įskaitant programinę įrangą, kurios leidžia bepiločiam orlaiviui arba bepiločio orlaivio sistemai veikti pagal paskirtį ir yra įtrauktos į ES atitikties deklaraciją, aprašas.

11. Papildoma informacija:

Už ką ir kieno vardu pasirašyta: …

[*išdavimo vieta ir data*]:

[*vardas ir pavardė, pareigos*] [*parašas*]:

12 DALIS

Supaprastinta ES atitikties deklaracija

Supaprastinta ES atitikties deklaracija, nurodyta 14 straipsnio 3 dalyje, formuluojama taip:

— [Gamintojo pavadinimas] pareiškia, kad bepiločio orlaivio sistemos *[UAS identifikavimo informacija: tipas arba serijos numeris]* klasė yra … … *[nurodyti gaminio klasės numerį, kaip apibrėžta šio priedo 1–5 dalyse]*, o garantuotasis garso galios lygis …. dB(A) *[taikoma tik 1–3 klasių UAS be nejudamųjų sparnų]*

— ir kad bepiločio orlaivio sistema atitinka reglamentus ... [nurodyti visus reglamentus, kuriuos atitinka gaminys].

— Su visa ES atitikties deklaracija galima susipažinti šioje svetainėje: [svetainės adresas].

13 DALIS

Triukšmo bandymo taisyklės

Šioje dalyje nustatomi ore sklindančio triukšmo matavimo metodai, taikomi nustatant 1, 2 ir 3 klasių bepiločių orlaivių A svertinį garso galios lygį.

Joje nustatomas pagrindinis skleidžiamojo triukšmo standartas ir išsamios bandymo taisyklės, taikomos matuojant garso slėgio lygį matavimo paviršiuje, gaubiančiame šaltinį, ir apskaičiuojant šaltinio sukeliamą garso galios lygį.

1. PAGRINDINIS SKLEIDŽIAMOJO TRIUKŠMO STANDARTAS

Bepiločio orlaivio A svertinis garso galios lygis L_{WA} nustatomas pagal pagrindinį skleidžiamojo triukšmo standartą EN ISO 3744:2010 ir toliau nustatytus papildomus reikalavimus.

2. MONTAVIMO IR TVIRTINIMO SĄLYGOS

Bandymo zona

Bepilotis orlaivis turi kyboti virš vienos atspindinčiosios (akustiniu požiūriu kietos) plokštumos. Bepilotis orlaivis turi būti pakankamu atstumu nuo visų garsą atspindinčių sienų, lubų ar kitų garsą atspindinčių objektų, kad būtų įvykdyti EN ISO 3744:2010 A priede nustatyti matavimo paviršiaus reikalavimai.

Triukšmo šaltinio tvirtinimas

Bepilotis orlaivis turi kyboti 0,5 m aukštyje virš atspindinčiosios plokštumos. Bepiločio orlaivio konfigūracija (oro sraigtai, pagalbinė įranga, nustatymas) turi atitikti rinkai pateikiamo bepiločio orlaivio konfigūraciją.

Paviršius, kuriame atliekami garso matavimai, ir mikrofonų išdėstymas

Bepilotį orlaivį visiškai apgaubia pusrutulio formos matavimo paviršius, kaip nustatyta EN ISO 3744:2010 7.2.3 skirsnyje.

Mikrofonų skaičius ir išdėstymas nustatyti EN ISO 3744:2010 F priede.

Matavimo paviršiaus atskaitos pradžia yra O taškas, esantis bazinėje plokštumoje tiesiai po bepiločiu orlaiviu.

3. ĮRENGINIO VEIKIMO SĄLYGOS BANDYMO METU

Triukšmo bandymai atliekami skrendantį bepilotį orlaivį, kurio masė lygi maksimaliai kilimo masei ir kurio baterija yra visiškai įkrauta, horizontaliai ir vertikaliai išlaikant nekintamoje padėtyje 0,5 m virš matavimo pusrutulio atskaitos pradžios (O taško).

Jeigu bepilotis orlaivis rinkai pateikiamas su pagalbine įranga, kuri jame gali būti įrengiama, jis bandomas su ta pagalbine įranga ir be jos, esant visoms galimoms bepiločio orlaivio konfigūracijoms.

4. PAVIRŠIAUS LAIKINIO VIDUTINIO GARSO SLĖGIO LYGIO APSKAIČIAVIMAS

Ne mažiau kaip tris kartus išmatuojamas A svertinis paviršiaus laikinis vidutinis garso slėgio lygis esant kiekvienai bepiločio orlaivio konfigūracijai. Jei bent dvi iš tų išmatuotų verčių nesiskiria daugiau kaip 1 dB, tolesni matavimai nereikalingi; priešingu atveju matavimai tęsiami tol, kol gaunamos dvi vertės, kurios skiriasi ne daugiau kaip 1 dB. Paviršiaus laikinis vidutinis garso slėgio lygis, pagal kurį apskaičiuojamas garso galios lygis esant kuriai nors bepiločio orlaivio konfigūracijai, yra dviejų didžiausiųjų verčių, nesiskiriančių daugiau kaip 1 dB, aritmetinis vidurkis.

5. PATEIKTINA INFORMACIJA

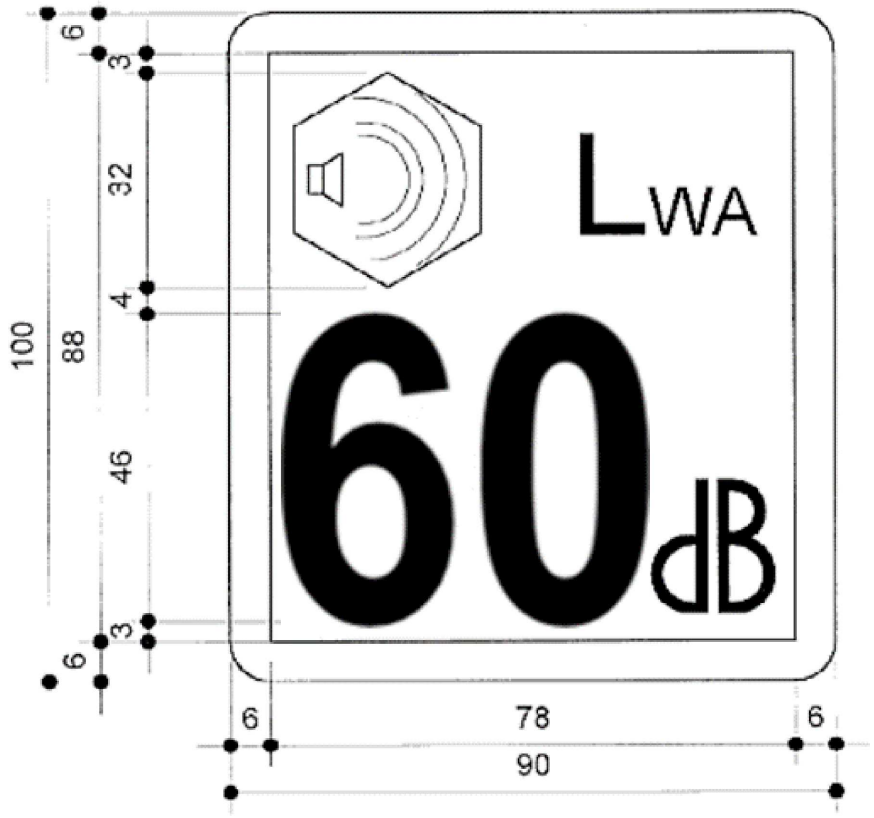
Ataskaitoje pateikiami techniniai duomenys, kurių reikia bandomajam šaltiniui identifikuoti, taip pat triukšmo bandymo taisyklės ir akustiniai duomenys.

A svertinio garso galios lygio vertė, kuri turi būti nurodyta ataskaitoje, yra didžiausioji iš verčių, gautų išbandžius įvairių konfigūracijų bepilotį orlaivį, suapvalinta iki artimiausio sveikojo skaičiaus (jei trupmeninė dalis mažesnė nei 0,5, imamas mažesnis sveikasis skaičius, o jei lygi 0,5 arba didesnė – didesnis sveikasis skaičius).

14 DALIS

Garantuotojo garso galios lygio rodmuo

Garantuotojo garso galios lygio rodmenį turi sudaryti vienas skaičius, rodantis garantuotąjį garso galios lygį dB, ženklas L_{WA} ir piktograma, pateikiami tokia forma:

Jeigu, atsižvelgiant į įrenginio dydį, rodmuo mažinamas, turi būti laikomasi pirmiau pateiktame paveikslėlyje nurodytų proporcijų. Tačiau, jei įmanoma, rodmens aukštis turi būti ne mažesnis kaip 20 mm.

15 DALIS

Didžiausiasis garso galios lygis pagal bepiločio orlaivio klasę (įskaitant pereinamuosius laikotarpius)

Bepiločio orlaivio klasė	Maksimali kilimo masė *m*, gramais	Didžiausiasis garso galios lygis L_{WA}, dB		
		nuo įsigaliojimo	praėjus 2 metams nuo įsigaliojimo	praėjus 4 metams nuo įsigaliojimo
C1	$250 \leq m < 900$	85	83	81
C2	$900 \leq m < 4\,000$	$85 + 18{,}5 \lg \frac{m}{900}$	$83 + 18{,}5 \lg \frac{m}{900}$	$81 + 18{,}5 \lg \frac{m}{900}$

Čia *lg* – dešimtainis logaritmas.